

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 333 — GOD. VIII.

ŠIBENIK, 28. SIJEČNJA 1959.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Skupština Kotarskog sindikalnog vijeća

U dvorani Društvenog doma održana je u utorak 27. o. mj. IV. godišnja skupština Kotarskog sindikalnog vijeća, kojoj su, pored 86 delegata, prisustvovali sekretar Kotarskog komiteta SK Šibenik Ivo Družić, član Predsjedništva Republičkog saveza sindikata Vilim Švoger, predsjednik Kotarskog sindikalnog vijeća Zadar Pavić i drugi gosti. Izvještaj o radu u protekloj godini podnio je Ivo Ninić, predsjednik Kotarskog sindikalnog vijeća. Nakon diskusije, u kojoj su učestvovali brojni delegati i gosti, izvršen je izbor novog Kotarskog sindikalnog vijeća od 37 i nadzornog odbora od 5 članova, trojice delegata za Republičku godišnju skupštinu i delegata za Kongres Saveza sindikata Jugoslavije. Ivo Ninić predstavljat će Sindikat šibenskog kotara na Kongresu.

Opširan izvještaj o radu godišnje skupštine objavit ćemo u slijedećem broju lista.

PROTIV PODIZANJA CIJENA U TRGOVINI

Opća je konstatacija, da socijalistički odnosi u trgovini vrlo sporo prodiru i da na tom području pr. vredne djelatnosti ima još mnogo nedostataka i obilje nepravilnosti. Tu konstataciju potkrepljuje i ovaj podatak, dobiven u inspekciji tržišta Driške općine: po podnesenim prijavama te inspekcije, u 1958. godini kažnjeno je 407 lica i u 17 slučajeva privredne organizacije kaznima u visini od preko milijun dinara. I pored toga pojave u prvom mjesecu ove godine ne nagovještavaju neko osjetno poboljšanje.

Privredne organizacije »Gradina« i »5. novembar« nisu se postarale za nabavku zimnice, u prvom redu krumpira, tražeći od inspekcije tržišta odobrenje da im dozvoli kupovanje krumpira putem dogovorenih cijena. Svakako, da tom traženju inspekcija nije mogla udovoljiti. Poljoprivredna zajednica »Mljevac« kupila je krumpir po cijeni od 16 dinara, umje-

IZABRANI PRVI DELEGATI ZA IV. KONGRES SKH

Godišnje konferencije organizacija SK i pripreme za IV. Kongres SK Hrvatske u punom toku

U siveričkim ugljenokopima i Driškim boksitnim rudnicima, u tvornicama u Lozovcu i TLM »Boris Kidrič« na Ražinama, te u Remontnom zavodu »V. Škorpik«, održane su već pretkongresne konferencije organizacija Saveza komunika, a prvih dana veljače održat će se u Tvornici elektroda i ferolegura. Već je izabrano pet delegata za IV. kongres Saveza komunista Hrvatske, od 36 koliko biraju organizacije na području kotara Šibenik. Početkom veljače počinju općinske pretkongresne konferencije, za koje su još u toku prosvinca izabrani delegati na godišnjim konferencijama osnovnih organizacija SK. Pojačana aktivnost poslije VII. kongresa Saveza komunista Jugoslavije stopila se također s intenzivnim pri-

premama za republički kongres Saveza komunista isto tako značajnim manifestacijama široko pripremane proslave 40-godišnjice Komunističke partije, Skoja i radničkog pokreta.

Na redovnim godišnjim i pretkongresnim konferencijama, naravno, raspravljalo se o radu organizacija u protekloj godini, ali je naročito akcenat dat realizaciji zadataka, koje je postavio VII. kongres, kako se taj period reflektirao na rad poduzeća i privrednih organizacija, u razvitku organa društvenog upravljanja u rješavanju problema u komunama, a posebno na konkretizaciji programa SK.

Nesumnjivi rezultati, koje su u protekloj periodu osnovne i tvorničke organizacije mogle istaknuti na dosad održanim konferencijama je — proširenje i podmlađivanje svojih redova. Protekle godine u Savez komunista na području kotara Šibenik organizacije su primile 1.083 nova člana. Treba naglasiti, da su se organizacije Narodne omladine naročito istakle u predlaganju najboljih omladinaca i omladinki za prijem u SK i da je zahvaljujući tome, među novoprimiteljnim članovima 65 postotaka mladih ljudi.

Međutim, ne bi se moglo reći, da su sve organizacije u tom pogledu pokazale dovoljno smjelosti i zalaganja. Na pretkongresnoj tvorničkoj konferenciji u TLM »Boris Kidrič« baš u tom pogledu izrečena je jedna kritička primjedba. Ova tvornička organizacija primila je prošle godine u SK 35 novih članova, tako da je sada svaki šesti član kolektiva član SK. Uzme li se u obzir, da u tvornici radi preko 500 mladih ljudi i članova Narodne omladine, a poznajući njihov rad i prošlost, onda se može slobodno zaključiti, da je bilo više smjelosti i aktivnosti osnovnih organizacija, moglo je biti i više novoprimiteljenih.

Zanimljiv je i vrijedan pažnje podatak, koji smo dobili u Kotar-

skom komitetu SK, da su u općini Kistanje gotovo sve novoprimiteljne predložile omladinske organizacije i da je svaka seoska organizacija SK primila prosječno po 9 novih drugova i drugarica.

Ovih dana radnih i svećanih godišnjih sastanaka, sumiranja i analiziranja jednogodišnjih rezultata, godini, koja je obilježena prvorazrednim događajem — održavanjem VII. kongresa SKJ, može se zaključiti, da su ovako značajni rezultati postignuti uglavnom zahvaljujući pravilnoj političkoj prijema i kriteriju primanja sa strane većine osnovnih organizacija SK, od kojih je u prosjeku svaka primila po 4 nova člana.

Do sada su za kongresne delegate izabrani sekretar komiteta SK Driških boksitnih rudnika Ivo Družić, sekretar komiteta SK Siveričkih ugljenokopa Stevo Bodružić, u tvornici glinice i aluminija Lozovac Čiro Milutin, u Remontnom zavodu »Velimir Škorpik« Božo Markus i u TLM »Boris Kidrič« Luka Tare.

ANTIJUGOSLAVENSKA KAMPANJA SUSRETI U SOCIJALISTIČKOM LAGERU

Uloga što su je albanski rukovodioci uzeli u antijugoslavenskoj kampanji, prvenstveno po metodama i riječniku, kojim se ona ispoljava, dobro je poznata. Nepoštivanje i odsustvo najosnovnijih normi pristojnosti u odnosima prema jednoj partiji i zemlji, obilno služenje falsifikatima i rječnik, koji ne zarez od najgorih kleveta, bili su dovoljni razlozi, da se, ako zbog ničeg drugog, a ono zbog obzira prema dobrom ukusu naše čitačke publike — ne spominju istupi albanske štampe i rukovodioca.

Možda bi izostale i ove rečenice, da najnovije »izjave« najviših albanskih rukovodilaca nisu izrečene pod nešto drugim okolnostima i na drugom mjestu od onih, koje smo navikli slušati u posljednje vrijeme. Ovdje uostalom nisu niti toliko važne njihove »izjave« koliko »auditorij« pred kojim su izrečene i koji im je aplaudirao.

Poznato je, naime, da je nedavno završen boravak albanske partijsko-državne delegacije u Demokratskoj Republici Njemačkoj i Čehoslovačkoj. Od iskrcavanja na željezničkoj stanici u Istočnom Berlinu do napuštanja čehoslovačke »prijestolnice«, Enver Hodža i njegova pratnja nisu propustili niti jednu priliku, a da se ne bace kievetama na našu zemlju sa poznatim riječnikom »sluge imperijalizma«, »bestidni izdajnici radničke klase« i t.d. Pri tome nije nevažna činjenica, da albanski rukovodioci ove riječi izgovaraju na tlu Istočne Njemačke, odnosno Čehoslovačke, lice u lice s najvišim državnim i partijskim rukovodiocima tih zemalja. Zato i nije suviše postaviti pitanje: ne dijele li rukovodioci tih zemalja mišljenje takvog stila i rječnika, kojim se služe njihovi gosti?

Ali čemu postavljati takva pitanja. Zar istočnonjemački list »Neues Deutschland« nije masnim slovima otšampao upravo ovaj dio govora Enver Hodže u kojem on napada Jugoslaviju: »... i znat ćemo uspješno braniti jedinstvo i zbijenost na-

šeg socijalističkog lagersa protiv svih intriga, provokacija, napada imperijalista i njihovih siugu suvremenih revizionista, osobito revizionista jugoslavenske kova. « A što da se kaže o pisanju češkog »Rude prava« 11. siječnja, t.j. uoči dolaska albanske delegacije u Prag, koji upotrebljava ovakve riječi dobrodošlice: »Albanija je ostala vjerna idejama marksizma-lenjinizma i energično odbijala napade jugoslavenskih revizionista, koji su često, ne brajući sredstva nastojali naškoditi albanskom nacionalnim interesima«. List »Mlada Fronta« nastavlja u istom tonu: »Napadi nisu prestali ni onda, kada su rukovodeći albanski drugovi ponovo prodiskutirali albansko-jugoslavenske odnose i iskreno pružili predstavnicima Jugoslavije ruku za suradnju«.

Bilo bi zaista šteta trošiti riječi i dokazivati kako je Albanija bila upravo ona, koja je sprečavala normaliziranje odnosa, jer to je danas poznato i daleko izvan granica dviju zemalja, no ove primjere pisanja češke štampe valja istaći, da se vidi kako je ova štampa izražavajući mišljenje rukovodilaca svoje zemlje našla na liniji albanskih »kleveta«. Ali ne radi se samo o pisanju štampe Istočne Njemačke i Čehoslovačke. Više od toga govore i zajednička saopćenja, koja su objavljena o razgovorima partijsko-državnih delegacija. Obavezni napadi na Jugoslaviju, koje takva saopćenja sadržavaju, daju povoda pretpostavkama, da prvenstveni cilj takvih susreta nije unapređenje međusobnih odnosa, već napadi na socijalističku Jugoslaviju.

Nakon turneje albanskih rukovodilaca po Istočnoj Njemačkoj i Čehoslovačkoj »principij« i drugarska kritika« obogaćena je novim sadržajima. Koliko će od toga imati koristi razvijanje socijalističke suradnje u svijetu i politika koezistencije, to ne treba posebno naglašavati.

I. Krizmanić

Melioracija Kosova polja

Uskoro početak radova

Investiciona banka odobrila zajam od 195 milijuna dinara — Vrijednost radova na melioraciji iznositi će 254 milijuna

Ovih dana se u centru kninske komunice i u zadrugama i selima oko Kosovog polja vode velike diskusije o pripremi radova za melioraciju Kosovog polja. Nedavno je Jugoslavenska investiciona banka odobrila zajam u iznosu od 195 milijuna dinara u te svrhe, s rokom vraćanja od deset godina. Prema investicionom programu vrijednost radova na odvodnjavanju oko 900 hektara i navodnjavanju oko 800 hektara inače plodnog zemljišta ovog kraškog polja iznositi će 254 milijuna dinara. Dio sredstava dat će komuna u vlastitom učešću.

Kninska komuna u svom per-

spektivnom planu razvika poljoprivrede predviđa pored melioracije Kosovog polja još i melioracijske zahvate na Kninskom i Mokrom polju. Radovi na Kninskom polju ne će otpočeti prije nego što se reguliraju tokovi bujica sa bosanskih planina, koje naplavljuju plodna zemljišta u dolini Kninske krajine. O regulaciji bujica na bosanskoj strani već se razgovaralo i predstavnici vodoprivredne zajednice NR BiH pokazali su puno razumijevanja za suradnju, da se zajednički riješi ovaj problem.

Predviđa se da će melioracija Kosovog polja otpočeti u najskori-

je vrijeme i da će radovi biti završeni do kraja 1960. godine. Sad se razmatra pitanje tko će biti nosilac investicija i tko će snositi troškove oko melioracije i otplate anuiteta. Riječ je o tome da će anuiteti kroz deset godina nakon završetka melioracije opterećivati svaki hektar Kosova polja po 30.000 dinara godišnje. Po sadašnjim prinosima i vrijednosti proizvodnje na ovom području ta cifra izgleda visoka, jer vrijednost proizvodnje po hektaru prosječno iznosi oko 53.000 dinara godišnje, a troškovi oko 29.000 dinara. Međutim, sistem kanala koji će

(Nastavak na 2. strani)

Pismo hrabroj Parižanki

Svima nama još je u živom sjećanju nesreća, koja je zadesila naše atom ste u Vinči. Gradani naše zemlje pratili su sve faze toga udesa: prebacivanje bolesnika u Francusku na liječenje, vijesti o njihovom stanju zdravlja. Naši ljudi sa strepnjom su čitali svaki redak u novinama, koji je govorio o njima i s radošću su primali izvještaje o naporima, koje su učinili liječnici pariške bolnice »Krič«.

Međutim, podvig koji je učinila gospođa Draghi, majka četvero djece, prešao je sva očekivanja prijateljskih osjećanja za koje se znao da Francuzi gaje prema nama i našoj zemlji. Poznato je, naime, da je ova hrabra žena, bez ikakvog predomišljanja, kad je saznala za sudbnu naših atomista, ponudila je svoju pomoć. Gospođa Draghi, u najsudbonosnijem trenutku za naše naučne radnike iz Vnče, ponudila se da da de koštano srž. Ovaj veliki gest prijateljstva i ljubavi prema oboljelim Jugoslavenima našao je na snažan odjek u srcima na-

ših ljudi. Poslije objavljivanja te vijesti, u mnogim krajevima naše Republike govorilo se i još se govori o toj hrabroj Parižanki.

U mnogim mjestima žene Hrvatske održale su sastanke na kojima se govorilo o tom slučaju. U očima žena naše Republike gospođa Draghi postala je heroj-majka i svijetli hk u koji bi trebao da se ugledaju ljudi. Savez ženskih društava Križevaca, čini se, najbolje je protumačio misli svih žena naše zemlje, kad je na svom posljednjem sastanku, pišući zahvalu gospođi Draghi podvukao slijedeće riječi:

— Vaša duboka humanost, vaša velika pripravnost s kojom ste bez razmišljanja, bez obzira na posljedice, dali nepoznatim ljudima, našoj braći, jugoslavenskim naučnicima — koji su se u službi nauke našli na rubu života — svoju srž, potrebla nas je do dna srca i dirnula do suza.

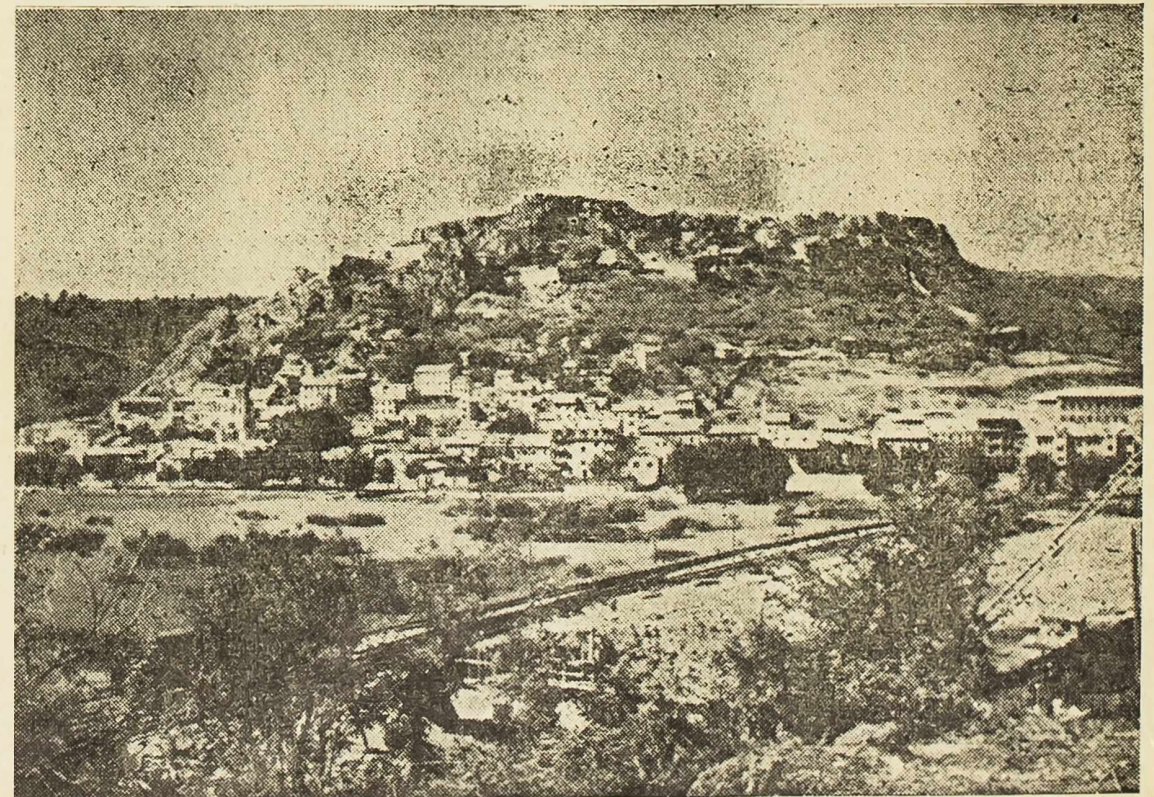
Žene Križevaca zatim kažu: — Želimo da znate, da mi žene socijalističke Jugoslavije,

koje smo kao i vaše žene za okupacije toliko pretrpjele, vas razumijemo i znamo u cijelosti ocijeniti vašu veliku žrtvu, koju ste vi, naša velika sestra, pridonijeli čovječanstvu i nauci.

Na sjednici Saveza ženskih društava općinskog odbora grada Križevci s oduševljenjem i jednoglasno je zaključeno, da se gospođi Draghi oda za njen čin priznanje. Žene Križevaca izabrale su hrabru Parižanku za počasnog člana svoje organizacije. Za uspomenu na taj događaj, kao mali znak velike zahvalnosti žene Križevaca poslale su gospođi Draghi preko naše ambasade skroman dar s mo'pom. da on bude taj, koji će podsjećati ovu veliku Francuskinju na Federativnu Narodnu Republiku Jugoslaviju.

Na kraju pisma se kaže: — Želimo vama i vašoj obitelji sve najbolje u vašem daljnjem životu, uz srdačne sestriinske pozdrave žena grada i kotara Križevci.

sp.

Uz 40-godišnjicu KPJ

U usporedbi sa sjevernim krajevima naše zemlje, radnički pokret u Dalmaciji javlja se s izvjesnim zakašnjenjem, koje je posljedica ekonomske razvijenosti tih krajeva. Početni radnički udruživanja u Dalmaciji odvijali su se pod utjecajem razvijenijih socijalističkih pokreta u Sloveniji i Italiji. Već prilikom kvog osnivanja Jugoslavenska socijaldemokratska stranka u Sloveniji uvrstila je Dalmaciju u područje svoga agitatorskog rada. To isto učinili su i talijanski socijalisti iz Trsta. Nosioci klasne borbe u Dalmaciji najprije su postali lučki radnici i mornari, a s njima su često pristajali i seljaci, prisiljeni polufeudalnom eksploatacijom talijanskih zemljoposjednika.

U organiziranju dalmatinskog radništva veliku ulogu odigrao je »Savez među radnicima« osnovan 1897. u Splitu. Pod njegovim utjecajem osnovano je radničko društvo i u Zadru. Iste godine proslavljen je po prvi puta i 1. maj u Splitu i Dubrovniku. Od tada se 1. maj redovito slavio u Dalmaciji. Već te prve proslave imale su borbeni karakter. Na proglašenju su radnici izdali u povodu proslave, vlasti su odgovorile hapšenjem organizatora, koji su 3.-4. XI. 1897. bili izvedeni pred sud pod optužbom »veleizdaje i uvrede njegovog veličanstva«.

Ovi prvi počeci protekli su u znaku napora klasno svjesnih radnika da stvore svoju organizaciju. U tome su bili jednodušni radnici i hrvatske i talijanske narodnosti, pa 1899. god. pokreću u Zadru list »Il socialisto« (»Socijalist«). List je izlazio na hrvatskom i talijanskom jeziku. Veze sa susjednim socijaldemokratskim partijama postajale su sve življe. God. 1900. dalmatinski delegat prisustvovao je kongresu talijanskih socijaldemokrata u Trstu. Socijalističke ideje već su u Dalmaciji toliko napredovale, da se moglo pomisliti i na formiranje stranke. To je učinjeno na Prvoj pokrajinskoj konferenciji socijalista Dalmacije, koja je održana 9. IX. 1902. u Splitu. Iako je u organizacionom pogledu predstavljala sekciju Jugoslaven-

Radnički pokret u Dalmaciji

ske socijaldemokratske stranke Dalmacije djelovala je uslijed slabih saobraćajnih veza dosta samostalno. U to vrijeme u njenim redovima isticali su se Jerko Dobrić, Frane Pasinović, braća Ante i Vicko Prkušić, Dušan Jankov, Jakov Gabrić i drugi. Poslije osnivanja stranke došlo je do sindikalnog poleta. God. 1903. osniva se strukovne organizacije, prvo tipografa i postolara. Sve je to bilo uzrokom da je radnički pokret dobio na oštiri i borbenosti. Radnička klasa Dalmacije, iako malobrojna, vodila je slijedećih godina niz ekonomskih i političkih štrajkova, kojima se često puta znalo pridružiti i težačko stanovništvo. Štrajkovi su bili naročito brojni u Splitu i splitskom industrijskom bazenu. Već 1903. Split je bio poprište 6-mjesečnog štrajka užara, u kome su radnici i pored brutalnih progona od strane policije uspjeli izvojevati pobjedu i uz ostalo sniziti radno vrijeme od 13 na 10 sati dnevno. Štrajkaški pokret dobio je naročito na snazi u razdoblju 1905.-1906. Tada već sve struke imaju svoje sindikalne organizacije. U organizacionom pogledu veliki uspjeh predstavljalo je osnivanje radničko-težačkog saveza u Splitu (1906.). Uz svoje ekonomske zahtjeve radnička klasa Dalmacije ističe i političke, pa je proslava 1. maja 1906. godine, uz masovno učešće u cijeloj Dalmaciji, protekla pod parolom borbe »za sveopća izborna prava«. Važna komponenta socijalističkog pokreta u Dalmaciji bila je solidarnost radnika i seljaka, koja je posebno došla do izražaja u generalnom štrajku 1909. godine u Splitu, u kojem je pored 1500 radnika učestvovalo i nekoliko hiljada težaka.

Buržoazija je pokušala po svom prokušanom metodu minirati radnički pokret iznutra i u tome je djelomično uspjela, kada su klerikalci osnovali Narodnu radničku organizaciju. Protiv nje je SDS Dalmacije vodila oštru borbu.

Rezultati koje je SDS Dalmacije postigla u borbi za prava radničke klase, dobivaju još veći značaj, kada se usporede s brojem njenog članstva. Uoči Prvog svjetskog rata sindikalne organizacije postojale su u Splitu, Šibeniku, Dubrovniku, Gružu, Pučišću, Siveriću i Velušću i brojale su 1540 članova. Stranka je imala 312 članova u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku i 136 organiziranih omladinaca u Splitu.

Prvi svjetski rat prekinuo je privremeno aktivnost stranke, ali ne i borbenost radničke klase u Dalmaciji. Ona je i u toku rata došla do izražaja, a posebno na planu borbe za bolje životne prilike. Početkom rata deseci socijalista bili su uhapšeni i internirani u ratne logore i time je bio paraliziran rad stranke.

S. Lj.

Melioracija Kosova polja

(Nastavak sa 1. strane)

sprečavati plavljenje plodnih oranica i koji će isto tako posebnim uređajima za navodnjavanje sprečavati teške posljedice suše, uz bolje agrotehničke mjere povećat će vrijednost proizvodnje po hektaru na oko 154.000 dinara godišnje, a troškovi proizvodnje porast će samo na 45000 dinara. Takvu računicu daje i perspektivni plan unapređenja poljoprivrede općine Knin i može se smatrati kao ozbiljnom orijentacijom u rješavanju problema snošenja investicionih troškova.

Poljoprivredno dobro »Glavica« i opće poljoprivredne zadruge Knin i Orlić - Markovac prihvatile su se uloge investitora, premda su veličine tih posjeda daleko manje od veličine privatnih parcela. Ovih dana održani su i zborovi zadrugara i zborovi poljoprivrednih proizvođača na kojima se također govorilo o predstojećem velikom pothvatu za razvitak poljoprivrede ovog kraja i razmatrane obaveze, koje bi trebali preuzeti proizvođači da se taj plan ostvari.

Da bi radovi bili što jeftiniji predviđa se da će omladina kninske komune uzeti također učešća u dobrovoljnom radu na melioraciji Kosova polja.

Izabran novi predsjednik NO općine Stankovci

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća Narodnog odbora općine Stankovci, umjesto dosadašnjeg predsjednika općine Ivana Morića, koji je oslobođen dužnosti zbog odlaska u drugo mjesto, za novog predsjednika izabran je Ante Krpina. (MO)

MEHANIZACIJA LUKE

znažno će ubrzati rad

Prvi put od kako su montirane, počele su raditi dvije 5-tonske portalne dizalice, koje su nabavljene u Mađarskoj, 27. XII. 1958. stigao je u šibensku luku iz Baltimora američki brod »William Caryth« od 7.177 BRT, koji je doveo 10.141 tonu ugljena (antracita) za koksiranje, a koji se iz šibenske luke otprema u Lukačevac.

Naravno, da su svi i to ne samo članovi kolektiva poduzeća Luka i skladišta, bili zainteresirani i sa zanimanjem očekivali početak rada ovih dizalica, koje su prve takve vrste od kako postoji trgovačka luka u Šibeniku. Istovar iz tog broda uspješno je izveden.

Dohvat dizalica je 25 metara, tako da mogu veoma lako raditi i na najvećim brodovima, a i poslužiti jedan veliki dio otvorenog skladišta Raspon nogu portala iznosi 10,5 metara, što je sasvim dovoljno da se ispod dizalica potpuno normalno odvijaju manipulacije vagonima i traktorima. Maksimalna visina dizanja kuke iznad obale je 25 metara, a maksimalna dubina spuštanja kuke ispod obale je 15 metara. Pogon ovih dizalica je električni. Zasad se privremeno napajanje dizalica električnom energijom vrši pomoću kabla, dok se kasnije predviđa izgradnja sistema napajanja pomoću trojevljivog voda u kanalu pod zemljom.

Da bi ove dizalice mogle raditi i potpuno odgovoriti svojoj svrsi izgrađena je »kranska staza« na kojoj dizalice počivaju i na kojima se voze duž cijele operative obale u Dobriki. Gornji dio staza sastoji se od jakih željeznih šina, koje opet počivaju na armiranom betonskim temeljima. Dosađ je »staza« izgrađena na dužini od 144 metra. Kada svi ti radovi budu do kraja izvršeni, na obali Dobrika bit će montirane još dvije takve dizalice, a u daljnjoj perspektivi još jedna, tako da će ih ukupno biti pet.

Uzmemo li u obzir, da će tada duljina ove obale iznositi ukupno 230 metara, na koju će se moći vezati dva broda, onda je sigurno da će pet portalnih dizalica potpuno zadovoljavati. Na taj način, kod iskrcavanja broda od 10.000 tona, moći će na svakom brodomskom grotu raditi po jedna dizalica, što će omogućiti istovaranje broda u znatno manjem vremenu, nego što je to bilo dosad, kao i primanje brodova sa visokom iskrcajnom dnevnom normom, od kojih je jedan »William Caryth« već i obraden. Kroz to vrijeme i otvoreno skladište neposredno uz obalu Dobrika bit će potpuno dovršeno, tako da će dizalice za slučaj pomanjkanja vagona raditi iz broda na teren, koji može primiti i do 13000 tona uglja, što znači da bi se kompletan brod od toliko tona mogao, ako je to potrebno, istovariti na skladište neposredno uz obalu.

Dizalice su dosad bile upotrebljene samo za istovar uglja i željeza, odakle rasutu robu i nešto malo cijevi za kanalizaciju, ali one mogu veoma korisno da posluže i za komadnu robu težu od tri tone, kao što su razna koleta, sanduci, cijevi, šine, mašine-

Život naših komuna

U ZDRAVSTVU

POSTIGNUTI NAJZNAČAJNIJI REZULTATI

RAZGOVOR SA PETROM SARIĆEM PREDSEDNIKOM NO OPĆINE OKLAJ

Zamolili smo predsjednika Narodnog odbora općine Oklaj druga Petra Sarića da za naše čitaoce odgovori na nekoliko pitanja o aktuelnim problemima komune. Drug Petar Sarić je rado udovoljio našoj molbi.

Što smatrate najznačajnijim uspjehom u razvitku vaše komune u 1958. godini.

— Prošla godina je za našu komunu daleko značajnija po započetim nego po dovršenim radovima. U protekloj godini dovršena je samo jedna stambena zgrada sa četiri strane, dok su radovi na drugoj stambenoj zgradi, u kojoj će biti smješteno šest stanova, pošta i trgovačka radnja, u završnoj fazi. Ovi stanovi će za našu komunu imati veliko značenje, jer će oni dobrim dijelom omogućiti da riješimo pitanje stručnog kadra (agronom, veterinar, pravnik, medicinska setra i t.d.). Posebni problemi su nam u prosvjeti i to upravo zbog pomanjkanja stanova. U našoj centralnoj osmogodišnjoj školi potrebno je 18 nastavnika, dok ih danas radi samo deset.

Ipak smatram da smo najznačajnije rezultate u 1958. godini postigli na području zdravstva. Zahvaljujući velikom razumijevanju Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje i Boksitnih rudnika u Drnišu, koji su nam pružili znatnu finansijsku pomoć, mi smo adaptirali nekoliko prostorija u Zadrudnom domu. Od zdravstvene stanice u Kninu dobili smo sanitetska kola, a od Zavoda za socijalno osiguranje NR Hrvatske sredstva za rentgen aparat i ostalu opremu i tako smo stvorili bar

neke uvjete za rad zdravstvene službe. Istovremeno smo započeli izgradnjom nove Zdravstvene stanice koja će, pored ostalog, imati javno kupatilo, savjetovalište za majku i dijete, stacionar i slično.

Pošto je naša komuna vinogardarski kraj, već duže vremena javljao se problem izgradnje vinarskog podruma, pa smo u 1958. godini prišli rješenju i tog problema. Sredstvima općinskog investicionog fonda kao i sredstvima poljoprivredne zadruge započeli smo radove na adaptaciji postojećeg vinarskog podruma. Do-

vršanjem tih radova dobit ćemo podrum u koji će se moći smjestiti 52 vagona vina.

Koja je, po vašem mišljenju, najveća slabost u razvitku komune?

— Jedna od najvećih slabosti odnosno teškoća naše komune u 1958. godini bio je budžet Narodnog odbora općine. Naime, iz ranijih godina imali smo oko 9 milijuna dinara duga. Budžet za 1958. godinu bio je tako malen, da nismo bili u stanju sanirati naše obaveze i pokretati razne sitnije komunalne radove. Dešavalo se i to da su nam službenici primali sa velikim zakašnjenjem svoje prinadležnosti. Naravno, da su se takve finansijske prilike vrlo negativno odražavale i još uvijek odrazuju na cjelokupan život i rad naše komune.

Što je učinjeno da se poboljšaju uvjeti života građana?

— Opskrba stanovništva vodom osobito u ljetnim danima, predstavlja jedan od najvećih problema. I na tom polju smo također nešto učinili. U sporazumu s Narodnim odborom kotara, već smo dali da se izradi investicioni program i glavni projekt za vodovod. Moram istaknuti da smo kod rješavanja ovog pitanja naišli na veliko razumijevanje kod odgovornih drugova u Narodnom odboru kotara, a to se najbolje vidi i po tome, što je »Prominski vodovod« ušao u plan privrednog razvitka kotara.

Na inicijativu organizacija Socijalističkog saveza, u prošloj godini su izvedeni dobrovoljni radovi, među kojima se ističu oni na izgradnji bunara u Ljubotiću, gdje je stanovništvo tog sela dalo dobrovoljnih nadnica u vrijednosti od 1 milijun dinara. Također je vrijedno spomenuti i dobrovoljne radove na elektrifikaciji sela Lukar. Narod tog sela je gotovo isključivo vlastitim snagama uveo u svoje domove električno svjetlo. U selu Razvodu cjelokupno stanovništvo je uključeno u dobrovoljnim radovima i mjesnom samodoprinosu na elektrifikaciji, koji su još u toku, i t.d.

Kako dolaze do izražaja mišljenja i prijedlozi građana u rješavanju važnijih pitanja u životu vaše komune?

— Mišljenja i prijedlozi građana u rješavanju važnijih pitanja naše komune, smatram da bi daleko više dolazili do izražaja kada bi komuna bila u mogućnosti da barem općinski neobavezni prirez troši u komunalne svrhe. Nadam se da ćemo većim naporima u realizaciji naših prihoda ipak poboljšati finansijske prilike i, naravno, postići daleko veće uspjehe u razvitku komune u 1959. godini.

V.

Raspodjela čistog dohotka

Novi minimalni lični dohoci vršit će uglavnom dvije funkcije. Oni će prvo važiti kao osnovica za raspodjelu poduzeća i zajednice, a drugo kao garantirani minimalni lični dohodak radnika pojedinih kvalifikacija, u koliko poduzeće ne može isplatiti zaradu kad se nalazi u situaciji, da ne ostvaruje ukupni dohodak. Tarifni stavovi u poduzeću nisu vezani za minimalne lične dohotke, a niti ograničeni, nego će oni ovisiti o ostvarenom dohotku i snazi svakog poduzeća.

Izmjenjena je skala doprinosa poduzeća za izdvajanje u društvene fondove. S obzirom da je ona blaža, zahvaćanje dohotka poduzeća bit će manje, a poduzeće će na taj način dolaziti do većeg čistog prihoda.

Radi veće stimulacije uvedeno je posebno učešće poduzeća u dohotku. To znači, ukoliko poduzeća u 1959. godini povećaju produktivnost, onda će za 50 posto od povećane produktivnosti u odnosu na ostvareni dohodak 1958. god. moći koristiti ta sredstva za ono, što smatraju najrentabilnijim.

Posebno učešće od 50 posto je ujedno i najvažnija mjera, koja je donesena i koja stimulira poduzeća za veću produktivnost rada.

Nisko akumulativna poduzeća u 1959. god., kao što su rudnici uglja, građevinarstvo, veći dio drvne industrije, konzervna i mlinska industrija, gotovo cijeli saobraćaj, veći dio trgovine, ugostiteljstvo i uslužno zanatstvo, izdvajat će doprinose

po blažoj skali, posebno utvrđenoj isključivo za ta poduzeća.

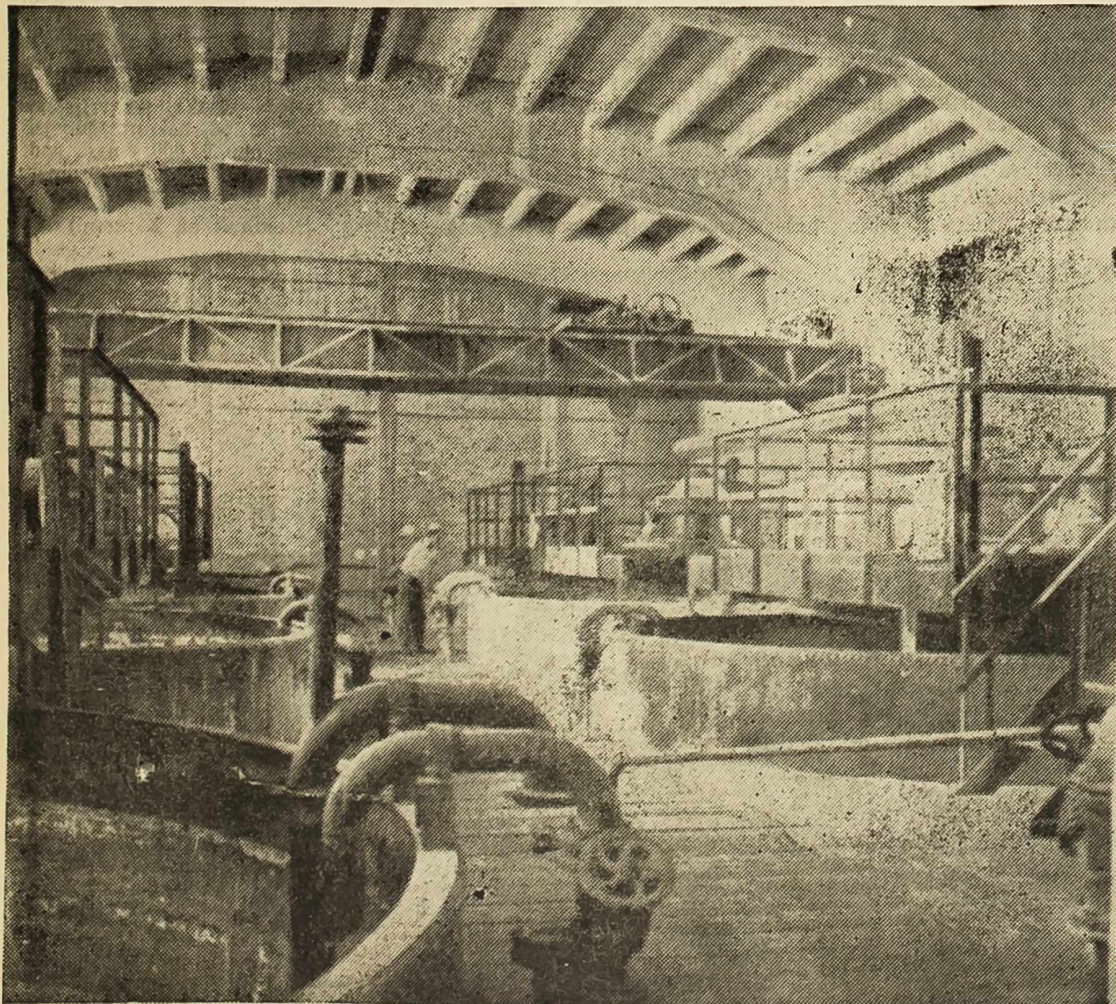
Velikom broju poduzeća tih djelatnosti ustupa se dio ili sav doprinos u njihove fondove, što će umnogome omogućiti njihov daljnji razvoj obnovom postrojenja i ulaganjem sredstava za daljnje proširenje proizvodnje. Snizena je kamatna stopa na osnovna i obrtna sredstva nekim poduzećima, a neka su potpuno oslobođena, kao što je: konzervna industrija, dio trgovine na malo, zračni, pomorski i riječni saobraćaj.

Donijeti su također propisi o obrazovanju zajedničkih rezervnih fondova za pojedine privredne oblasti. U taj fond uplaćivat će se 10 posto od ostvarenog posebnog učešća sa svrhom, da se pomognu poduzeća kad ne svojem krivicom dođu u težak položaj u pogledu ličnih dohodaka.

Izmjenjen je Zakon o sredstvima poduzeća i propisi o korištenju amortizacije. Iduće godine poduzeća mogu koristiti blokiranu amortizaciju za otplatu zajmova iz općeg investicionog fonda, što do sada nije postojala mogućnost.

Nadalje ukida se progresivni doprinos za lične dohotke radnika i uvodi proporcionalni od 12 posto, koji olakšava obračun u poduzećima, a isto tako daje mogućnost da radnik bez obzira na zaradu, plaća doprinos po jedinstvenoj stopi, što je daleko stimulativnije nego ranije, kad se plaćalo po progresivnoj.

V.R.

Iz Tvornice gline i aluminija Lo zovac

Vanjskopolitički komentar Građanin svijeta

U svom velikom govoru u Bandungu prilikom nedavne posjete prijateljskoj Indoneziji, u govoru koji bi se mogao nazvati i Povelja politike aktivne koegzistencije: pozitivne suradnje svih država i naroda, predsjednik Tito je, između ostalog, izrazio i sljedeću misao:

»Glavna snaga koja se uspješno suprotstavlja materijalnoj premoći visoko razvijenih zemalja jeste veliko historijsko buđenje koje je pretvorilo stotine milijuna ljudi u aktivne tvorce historije. Ono je nerazdvojno popratna pojava modernog načina proizvodnje i predstavlja odlučujuću protivtežu prevlasti onih koji drže u svojim rukama ta moderna sredstva proizvodnje.«

Zaista, historija je mladim nacijama, mladim državama koje su tek nedavno stekle svoju nezavisnost i oslobodile se ispod kolonijalne dominacije, dodijelila svjetlo, čistu i častnu ulogu da svojom borbom direktno utiču na točak kretanja ljudskog društva i međunarodnih odnosa i da djeluju protiv podjele svijeta na ideološke, političke i vojne blokove, i to u pravcu stvaranja jedinstvenog svijeta miroljubive suradnje i međusobnog pomaganja za savijadivanje bijede i zacjelosti. U tom svijetu treba promatrati i cjelokupnu međunarodnu vanjsko - političku aktivnost naše zemlje, tome je posvećen i put predsjednika Tita u zemlje Azije i Afrike.

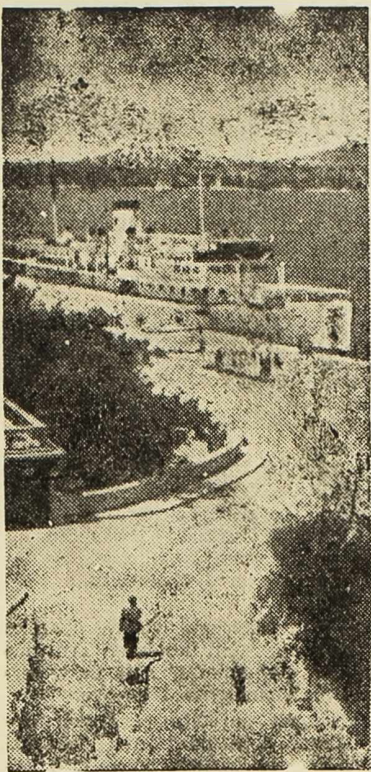
Jugoslavija je jedina predstavnica starog kontinenta koja se afirmirala u međunarodnim odnosima kao zemlja koja dosljedno i čvrsto zastupa politiku aktivne i pozitivne neutralnosti. A to znači da ona svim svojim snagama i mogućnostima nastoji da utiče na razvijanje konstruktivnih međunarodnih odnosa, na prevazilaženje blokovskih predrasuda i shvaćanja, na potiskivanje ideoloških razlika, na svestranu suradnju velikih i malih, razvijenih i nerazvijenih zemalja, bez obzira kakvi bili njihovi politički i društveni sistemi. Mlade azijsko - afričke zemlje bore se na putu svog razvitka sa hiljadu teškoća i izložene su svakojakim o-

pasnostima pritiska i ucjenjivanja. Ali one su osjetile u jugoslavenskim narodima istinskog i iskrenog prijatelja koji u njihovom radanju i kretanju ka nezavisnosti i suverenitetu vide i potvrdu za pravilnost njihove vlastite vanjske politike. Koliko su ovim zemljama potrebni stvarni saveznici i istinski prijatelji, toliko je to potrebno i našoj zemlji. U ovoj činjenici leži i dubina odnosa Jugoslavije prema bivšim kolonijalnim narodima, pa i obratno.

Iz riječi koje su izgovorene i napisane prilikom posjeta Indoneziji i Burmi, iz međusobnih službenih i neslužbenih razgovora kao i objavljenih saopćenja vidi se savršeno jasno jedno: ovdje su riječi ustupilo mjesto izrazima iskrenog osjećanja, nema uvijenih i maglovitih formulacija, sve što je kazano odraz je želja i zahtijeva ne samo naroda ovih zemalja, već savremenog svijeta koji teži miru, plodnoj suradnji i blagostanju. U tome leži snaga i uvjerljivost politike aktivne koegzistencije, u tome je i zalag za njenu konačnu pobjedu.

Prijateljska suradnja Jugoslavije sa nezavisnim vanblokovskim zemljama, njena ne-sebična podrška pokretima kolonijalnih naroda, uzajamno upoznavanje i razumijevanje, stvaranje povjerenja koje inače ne postoji u svijetu podijeljenom na blokove - sve ovo našlo je svoj pravi odraz i odgovor u putu predsjednika Tita. Ovaj put nije samo jugoslavenski, nije samo stvar Jugoslavije i nekih naroda daleke Azije i Afrike. On je općeočuvječan, on zadire u osjećanja stotina milijuna ljudi koji u svremenom svijetu i u doba atoma i svemirskih raketa, neslućenog razvitka nauke, a time nažalost i razornih oružja, prije svega žele miran i nesmetan život. Indonežanski predsjednik Sukarno izrazio je ovo najslikovitije skromnim i iskrenim riječima: »Predsjedniče, Tito, sa vašom ideologijom vi ste ustvari građanin svijeta.«

Ljuban Jakše

Dovršava se vinarski podrum u Šibeniku

U predjelu Klobušac podiže se vinarski podrum kapaciteta 300 vagona. Podrum će posjedovati najmodernije uređaje. Za njegovo konačno dovršenje bit će potrebno osigurati još oko 60 milijuna dinara. Predračunska suma iznosila je 240 milijuna, ali je od strane komisije pri Narodnoj banci naknadno korigirana i smanjena na ukupno 187 milijuna, uslijed čega su nastale izvjesne teškoće. Prema sadašnjoj situaciji najvjerojatnije je da podrum ne će biti dogotovljen u toku ove godine. Razlika u cijeni pokazala se u plaćanju uvoznog koeficijenta za opremu u vrijednosti od 10 milijuna, zatim za uređenje cisterne za križanje vina u istom znosu, 15 milijuna za elektro i vodoinstalaterske radove, 4,5 milijuna za uređenje prilaznog puta i oko 14,5 milijuna dinara za izgradnju kanalizacije. Da se pokazala takva razlika u cijeni dobrom dijelom razlog leži u tome, što je investicioni program za gradnju podruma izrađen prije četiri godine, u kojem razdoblju u nastala zvezna preoptipjenja i oskova kod nekih građevinskih radova. S obzirom na novonastalo stanje, ispitat će se mogućnosti osiguranja potrebnog kredita, kako bi se nastavili radovi na potpunom dovršenju tog objekta.

Skladište poljoprivrednih proizvoda

Izgradnja skladišta poljoprivrednih proizvoda na Ražinama, koja je otpočela prije godinu dana, teče uglavnom bez zastoja. U posljednje vrijeme iskrsala je jedna teškoća, koja će se vjerojatno riješiti pozitivno. Naime, uslijed poskupljenja materijala i opreme do konačne izgradnje skladišta nedostajati će oko 30 milijuna dinara, pa će u tom pravcu biti postavljen zahtjev za dobivanje kratkoročnog kredita kod investicione banke. Ukoliko taj kredit bude na vrijeme osiguran prvi poljoprivredni proizvodi moći će se uskladištiti krajem mjeseca lipnja. Kao što je poznato skladište će imati kapacitet od 40 vagona od čega deset vagona rashladnog prostora. Zajedno s ovim kreditom sveukupni troškovi građevinskih radova i oprema koštati će oko 75 milijuna dinara.

Godišnja skupština lugara

Polovicom ovog mjeseca održana je glavna godišnja skupština lugaarskog kluba kotara Šibenik. Na skupštini su učestvovali predstavnici triju Sumarija s područja našeg kotara i to: Knina, Drniša i Šibenika. Najglavniji zadatak lugara je, kako je istaknuto na skupštini, očuvanje šuma, uspostavljanje boljih odnosa između lugara i predstavnika narodne vlasti, SK, omladinskih organizacija, SSRN i t.d.

U diskusiji je naročito istaknut pravilan odnos lugara u njihovom radu. Naglašeno je, da objektivnost lugara mora biti na visini, kao i nepristranost.

Lugari su na ovoj skupštini izrazili želju, da se posveti veća pažnja uzdizanju lugaarskog kadra. Također je tretirano pitanje lugara radi dobivanja zvanja šumarskih tehničara. (MR)

Prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Uoči premijere u Narodnom kazalištu

NA TRNU I KAMENU Razgovor s autorom Perom Budakom

U subotu, 31. I. Šibensko kazalište izvest će kao petu premijeru u sezoni 1958/59. komad »Na trnu i kamenu« Pere Budaka.

Pero Budak je rođen 1917. u Trebinju, od roditelja doseljenika iz Like. Pučku školu pohađa u Nikšiću, Lovincu i Zagrebu. Gimnaziju završava u Zagrebu, gdje je svršio i glumačku školu, te apsolvirao medicinski fakultet.

Radio je kao glumac i redatelj u Hrvatskom narodnom kazalištu (10 godina) i »Komediji« (2 godine), a sada je direktor Zagrebačkog dramskog kazališta.

Veoma je aktivan u društvenom radu, te je funkcioner raznih stručnih i društvenih organizacija, a radio je i kao umjetnički rukovodilac nekih dramskih grupa i predavao na raznim tečajevima za glumce i redatelje.

1952. izvodio Hrvatsko narodno kazalište prvu Budakovu dramu »Mečava«, koja je od tada do danas najigranija drama u Jugoslaviji. Poslije »Mečave« piše »Klupko«, zatim »Zaboravljeni«, »Potez kistom«, »Svjetionik« i »Na trnu i kamenu«. Većina ovih djela nalazila su se ili se nalaze na repertoaru mnogih kazališta u zemlji, a neka su izvedena i vani.

Šibenska publika imala je do sada priliku da vidi »Mečavu« i »Potez kistom« u izvedbi Narodnog kazališta, zatim »Klupko« u izvedbi dramske sekcije RKUD »Kolo« i »Svjetionik« prigodom gostovanja Istarskog kazališta iz Pule.

Najnovije Budakovo djelo »Na trnu i kamenu« izvelo je 1958. Hrvatsko narodno kazalište. Počevom premijere ovog djela u Ši-

beniku postavili smo autoru nekoliko pitanja:

Vi ste napisali već dosta drama i komedija. Najpopularnije su vam »Mečava« i »Klupko«. Nabrojite nam ostala djela redom kako su se prikazivala u kazalištima?

— 1952. izvelo je Hrvatsko narodno kazalište moju dramu »Mečava«. Iza »Mečave« ugledali su svijetlo rampe još »Klupko«, »Potez kistom«, »Zaboravljeni«, »Svjetionik« i »Na trnu i kamenu«. Ova posljednja je moje drugo djelo koje je izvelo Hrvatsko narodno kazalište, a četvrto koje se izvodi u Zagrebu. Preostala dva od šest nabrojanih (»Zaboravljeni« i »Potez kistom«) doživjeli su svoje praizvedbe na scenama pokrajinskih kazališta i nisu još prikazana u Zagrebu.

Koje djelo vi smatrate najboljim?

— Teško je biti kritičar samom sebi. Zato bi bilo bolje da ste me upitali: koje je djelo imalo najviše uspjeha, ili, koje djelo ja najviše volim. Tako bi vam mogao

odgovoriti da je »Mečava« imala najviše uspjeha, a, budući da je to moj prvijenac, još uvijek mi je najmilija.

Svoje najnovije djelo »Na trnu i kamenu« niste nazvali ni dramom ni komedijom. Zašto?

Upravo zato, što bi se moglo nazvati i jednim i drugim imenom, pa se nisom mogao odlučiti. Nazvao sam ga radi toga u podnaslovu »Smijeh i suze u pet slika«. Naime, sama fabula je kostur za komediju, pa je zaplet i rasplet iz komedije, no mnogo toga u toj komediji nije smiješno, nego nosi biljeg briga i napora svakidašnjeg života i nezacijeljenih rana minulih vremena. Zato se, kako kaže jedno lice u tom dramskom prikazu, »smijeh i suze miješaju i susreću jedno drugo na ovom trnu i kamenu«. O premijeri »Na trnu i kamenu« u Šibeniku ne mogu vam ništa više reći prije nego Šibenska publika, kao vrhovni arbitar, ne kaže svoj sud. Sve što bih rekao prije, sličilo bi na onog skakača, koji je viknuo prije hop, nego je skočio.

Non-stop škola u Drnišu

Zakoni postoje zato da reguliraju odnose u društvu i da ih se ljudi pridržavaju i poštuju. S tim intencijama donesen je i Zakon o školstvu. Svi oni, na koje se taj zakon odnosi, poštuju ga. U tom zakonu regulirano je vrijeme i trajanje školskih praznika. Toga se pridržavaju sve škole u Jugoslaviji, osim Muzičke škole u Drnišu, koja svake godine, pa i sada, radi i preko zimskih praznika i tako nedozvoljeno uskraćuje učenicima odmor. Raditi preko praznika znak je slabosti, a ne moći škole, jer to znači, da u predviđenom roku program nije svladan, pa ga treba forsirati na štetu učeničkog zdravlja, ili je, možda, to trka za honorarima. Što bilo da bilo, tom praksom treba prekinuti, a pogotovo, kada postoje mjerodavni, koji treba da vode nadzor nad školama, pa i nad Muzičkom školom u Drnišu. (c)

Scena iz Beckettovog komada »Svršetak igre«

Prvo polugodište u kninskim školama

Nešto bolje

Završeno je prvo polugodište. Škole su sumirale rezultate rada i uspjeha učenika. Sastali su se nastavnički zborovi, a i školski odbori održali su svoje sjednice. Izvršene su analize, podneseni izvještaji, izrađene tabele. Dobiveno je prilično jasna slika o stanju

u radu škola za prvih pet mjeseci. Kninska gimnazija ima 341 učenika. Krajem polugodišta pozitivno je ocijenjeno 126 ili 37,50 posto, a negativno 210 ili 62,50 posto. U svim odjeljenjima bilo je 492 negativne ocjene, od toga 274 otpada na dake petih razreda, dakle preko polovinu. U jednom od petih razreda koji ima 34 učenika, pozitivno je ocijenjeno samo 5. Znajući za nedovoljnu spremu učenika petih razreda škola je pravovremeno poduzimala posebne mjere.

U ovoj školi ima dosta daka putnika, preko 60 posto, od toga 80 učenika putuje pješke, a 127 vlakom, što također predstavlja smetnju za normalni odgojni rad. U takvoj situaciji školi pruža znatnu suradnju omladinska organizacija. Sami učenici su održali više uspješnih predavanja iz raznih oblasti nauke, umjetnosti i tehnike. Kroz rad razrednih zajednica daci uočavaju probleme, iznose ih i traže rješenja, bilo da se radi o vanškolskom radu ili zabavnom životu učenika.

Nastojanja škole i omladinske organizacije, da se ublaže bar neke od sadašnjih teškoća, treba da pomognu roditelji i ostali zainteresirani faktori, naročito školski odbor, koji već sada pokazuje mnogo interesa i shvaćanja za problematiku ove ustanove.

U Osnovnoj školi, na kraju prvog polugodišta bilo je 1017 učenika, u nižim razredima 504, a u višim 513. Pozitivno je ocijenjeno 736 učenika ili 72,91 posto, prema 68,76 posto na koncu I. polugodišta prošle školske godine, negativno 278 ili 26,80 posto, prema 31,24 posto u odnosu na lanjsku godinu.

Iako je broj učenika porastao za 100 u odnosu na prošlu školsku godinu, opaža se manji broj negativnih ocjena, nego lanjske u isto ovo vrijeme. Na osnovu iznijetih podataka razabire se, da je na kraju polugodišta postignuto nešto bolji uspjeh od prošlogodišnjeg. (M)

Problemi prosvjete na drniškoj općini

Dok u 40 osnovnih škola Drniške općine vlada tišina, 5300 učenika koristi zimske praznike, a njihovih 114 učitelja završava polugodišnje izvještaje, u referadi za prosvjetu je uvijek živo. Iskorištili smo kratak predah u radu i zamolili šefa odjela Ivicu Pamukovića, da nam iznese osnovne probleme drniške prosvjete u ovoj školskoj godini.

Problem broj jedan je materijalne prirode. Nedostaje 350 klupa, a to znači, da se bar 700 učenika gura s ostalim svojim drugovima tražeći svoje pravo na životni prostor u postojećim, dotrajalim klupama. O pomanjkanju učila da ne govorimo. Istaknut ćemo da sve škole izgrađene poslije oslobođenja još ni do danas nisu potpuno dovršene, nedostaju sanitarni uređaji i slično.

Drugi je problem kadrova. Sadašnja skučenost stambenog prostora znatno paralizira sve ozbiljnije pokušaje u povećanju prosvjetnog kadra. Taj problem je naročito osjetljiv u Drnišu, Unešiću, Kljancima, Čvrčljevu i Umjanićima.

Pored svih teškoća, uspjeh škole — ublažuje probleme materijalne prirode. U radu se samo osjeća manjak u stručnom kadru za strani jezik i nedostatak literature, kako za nastavnike tako i za dake. Ohrabruje redovno polazanje učenika u školu, pogotovo što neki učenici pješake dnevno i preko desetak kilometara. Školske

Gostovanje solista baleta

U subotu, 31. o. m. j. u Narodnom kazalištu gostuju solisti baleta Narodnog pozorišta iz Beograda i grupa Radio Beograda. Ovo gostovanje organizira Dom JNA Šibenik.

Na programu se nalaze: romanse, šlageri, šansone i domaće pjesme, zatim indijske, egipatske, kubanske i druge igre.

Grupa je sastavljena od osam članova. U njoj se naročito ističu: solistica baleta Stahanija Crnjanska, prima balerina Jasmina Pujić, španski igrač Dragan Anđelković, harmonikaš Radio Beograda Dragan Belin, gitarista radio Beograda Petar Pavić i drugi.

Grupa i pojedini članovi gostovali su u Italiji, Egiptu, Siriji i još nekim zemljama Afrike. Na tim gostovanjima beogradski umjetnici doživjeli su veliki uspjeh i priznanje. To nam garantira, da će naši gledaoci provesti ugodno večer u Narodnom kazalištu.

POZNAJETE LI SVOJ KRAJ?

Koje je to mjesto?

I ovog puta stigao je velik broj odgovora za naš nagradni natječaj. Pretežan dio učesnika je iz Knina i Drniša, a i Šibenčani nisu izostali. Točan odgovor glasi: Ciglan, »Stevo« Opačica u Strmici. Vučenje ždrijeba izvršila je učenica II. razreda II. osmogodišnje škole u Šibeniku Rajka Bumber.

Našu nagradu od 1000 dinara dobio je LUKA KOVAČEVIĆ, Knin.

U ovom broju objavljivamo nagradnu fotografiju s kuponom broj 16. Rok za dostavu kupona je ponedjeljak 2. veljače 1959. godine na adresu: »Šibenski list«, Šibenik, Jelke Bučić 5.

NAGRADNI KUPON 16

Odgovor .....

Ime .....

Adresa .....

»Šibenski list«

Novosti iz naših općina

Moglo je i bolje

Zabilježeno na godišnjem sastanku II. osnovne organizacije SSRN

Prošlog petka okupili su se članovi II. osnovne organizacije SSRN u Kninu, radi održavanja godišnje skupštine. Ranija dva saziva nisu uspjela. Tek treći put odziv je uspio. Slično se dogodilo i u susjednoj III. osnovnoj organizaciji, koja je dva puta morala skupštinu odgoditi. Ovakve pojave osuđuju mnogi članovi. Ispituju se uzroci.

U podnesenom izvještaju, koji je zahvatio najvažnije političke događaje u svijetu i kod nas, razvoj privrede i organa društvenog upravljanja, bilo je govora o proteklom radu organizacije, koja je mogla zabilježiti bolji uspjeh s obzirom na važna politička zbivanja i privredne mjere, čime se mogao sadržajnije ispuniti program rada ove jedinice Socijalističkog saveza.

Nekoliko diskutanata upravo je govorilo o tim propustima, odnosno iznosilo veoma umjesne prijedloge, koji će svakako dobro poslužiti za budući rad organizacije i njenog odbora.

Program SKJ i drugi kongresni materijali mogli su se na veoma uspješan način popularizirati među članstvom, kojemu je svakako trebalo dati objašnjenje o značaju Programa SKJ, koji je sav okrenut današnjici i toliko važan dokument, koji po svom značaju prelazi okvire i interese naše zemlje. U prošlog godini objavljeno je Pismo CK SKJ, koje se također moglo na veoma interesant i pristupačan način obraditi u organizacijama SSRN.

Nadalje savezni, a na osnovu toga i drugi organi vlasti donijeli su niz veoma važnih privrednih mjera od interesa za sve naše radne ljude. U posljednje vrijeme pružila se zgodna prilika da se članovima Socijalističkog saveza, živom riječi ili filmom, kaže mnogo zanimljivih činjenica i podataka o važnosti sadašnje posjete predsjednika Republike, prijateljskim afričko - azijskim zemljama. Aktualni politički događaji trebali bi se u organizacijama SSRN njezgovati sa mnogo više pažnje.

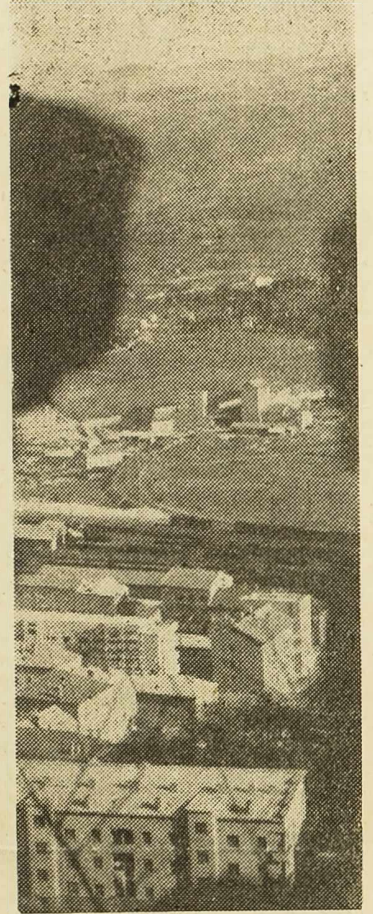
I ostali lokalni problemi, krupniji ili sitniji, mogli su biti obrađeni na konferencijama organizacije, kao što je u diskusiji istakla jedna drugarica, kad je govorila o aktivnosti društva »Naša djeca«, posebno o problemima odgoja djece i omladine i omogućavanja da se najmlađi građani uključe u razne aktivnosti iz oblasti tehničkog odgoja.

Društvo »Naša djeca«, u toku proljeća ove godine namjerava osigurati prostorije za rad na tehničkom odgoju, netom se iseli poduzeće koje sada u njima radi.

U gradu je veoma aktuelno pitanje pronalazanja mjesta za podizanje zgrade za ustanovu predškolskog odgoja. I o tome bi članovi SSRN trebali kazati svoju riječ, s obzirom da su sadašnje prostorije dječjeg zabavišta veoma male i nepodesne, a interes roditelja za ovu ustanovu sve veći.

Umjesna je primjedba na stanje dječjeg igrališta u »borićima«. Prilikom njegove izgradnje članovi SSRN dali su značajni udio u dobrovoljnom radu, a sada se igralište nalazi u zapuštenom stanju, pa je potrebno razmotriti pitanje postavljanja jednog honorarnog čuvara.

U »borićima«, kao i na drugim predjelima borovi su »okličeni« gnjezdima borovog prelica. U gra-

Knin

du i okolici nema mnogo crnogorične šume, pa bi trebalo, a to može biti inicijativa SSRN u dogovoru sa Šumarijom, da se organizira akcija čišćenja borova od štetočina.

Na konferenciji se čulo, da u novozgrađenim naseljima nema učlične rasvjete, a prolazi su također neuređeni. Zato bi trebalo zainteresirati organe vlasti, da se ovi komunalni problemi uzmu što prije u rješavanje. (m)

OBNOVIT ĆE SE MOSTOVI

Nedavno su mještani Donjeg Zagrovića odlučili, da obnove prilično dotrajale mostove na Radljevcu i Butišnici, koji su od velike važnosti za susjedna sela. Materijal za gradnju osigurao će Narodni odbor općine Knin, a mještani će dati dobrovoljno radnu snagu.

ELEKTRIFICIRAN JE ZASELAK RASKOVIĆI

Stanovnici zaseoka Raškovići iz Zagrovića odlučili su prije dvije godine da elektrificiraju zaselak. Svako je domaćinstvo dalo deset dnevnica i 20.000 dinara. Ovih dana elektrificirano je oko 20 domaćinstava, dok će ostala biti osvjetljena za kratko vrijeme. Nabavljeni su i prvi radio aparati, električna pegla i grijala. Korisnu akciju mještana pomogao je »Komunalac« iz Knina sa 100 tisuća dinara.

GODIŠNJA KONFERENCIJA SSRN U ŽAGROVIĆU

Ovih dana održana je u Zagroviću godišnja konferencija organizacije SSRN. Izvještaj o radu organizacije u protekloj godini podnio je predsjednik Nine Rašković. Izvršen je izbor novog rukovodstva i delegata za općinsku konferenciju. Na kraju je prihvaćen plan rada za ovu godinu.

Iz Kistanja

ODRŽAN RODITELJSKI SASTANAK

Na svršetku prvog polugodišta u Kočeviću je održan zajednički sastanak školskog odbora, daka i njihovih roditelja. Na tom sastanku bilo je govora o uspjesima daka u proteklom polugodištu, kao i o tome, što bi trebalo učiniti, da bude što bolji uspjeh daka u drugom polugodištu. (IŠ)

KASNO SE SIJETA

Članovi odbora osnovnih organizacija Socijalističkog saveza na području Ervenika i Kočevića neredito ubiru članarinu. Umjesto da se ona ubire svakog mjeseca, blagajnici se prisjete da tek krajem godine trebaju ubirati članarinu. To predstavlja znatno veće teškoće u sakupljanju članarina.

Ništa bolje stanje nije ni u drugim organizacijama na području kistanjske općine, pa bi s takvom praksom ubuduće trebalo prekinuti. (IŠ)

»MALI LIST« BROJ 4

Ovih dana je izišao četvrti broj »Malog lista«, dakle literarnog lista, koji izdaju daci osnovne škole u Kočeviću. Od svih dosadašnjih brojeva »Malog lista«, ovaj je najbolje opremljen. U njemu su zastupljeni radovi deseterice daka IV. i V. razreda. Najkvalitetniji rad je napisao Nikola Bukarica, učenik V. razreda, »Doživljaji iz mog djetinjstva«.

Sada je u pripremi peti broj »Malog lista«, koji će biti objavljen u veljači. (IŠ)

i Siverića

TEČAJ HIGIJENSKOG MINIMUMA U SIVERIČU

Poslije Drniša i Unešića, Odsjek za narodnu zdravlje u suradnji sa Sanitarnim inspektoratom Drniške općine otvorio je prošlog tjedna tečaj higijenskog minimuma i u Siveriću. Tečaj polaze 22 osobe, zaposlene u siveričkim prehrambenim radnjama, kao i prodavači i osoblje gostionica. Na tečaju predaju dr. Ante Hrabar, upravnik Doma narodnog zdravlja u Drnišu i Tode Amanović, sanitarni inspektor Općine. Polaznici su ozbiljno shvatili namjenu tečaja, redovno ga polaze i s interesom prate predavanja. (c)

Gradnja sportskih objekata u Lozovcu

U čast proslave 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a Lozovac će dobiti kinodvoranu sa 150 sjedaćih mjesta, dovršit će se kuglana i izgraditi nogometno igralište. Sve te objekte Lozovčani će izgraditi do 23. travnja, kada se slavi ova značajna godišnjica. Omladinska organizacija i Socijalistički savez dobrovoljnim radom izgradit će igralište s lakoatletskom stazom. Osim toga izgradit će se i jedno manje igralište za rukomet, košarku i odbojku. Gotovo svaki mještani Lozovca obavezao se, da će na gradnji tih objekata dati određen broj dobrovoljnih radnih sati.

U tim akcijama veliku podršku pružit će radni kolektiv Tvornice glinice i aluminijske, koji će snositi sve financijske troškove.

U tome naročito prednjače omladina, koja će prema obavezama dati najveći broj dobrovoljnih sati, a tokom godine omladina će održati priredbu s programom, (ba)

Zdravstvena zaštita stanovnika Skradinske općine

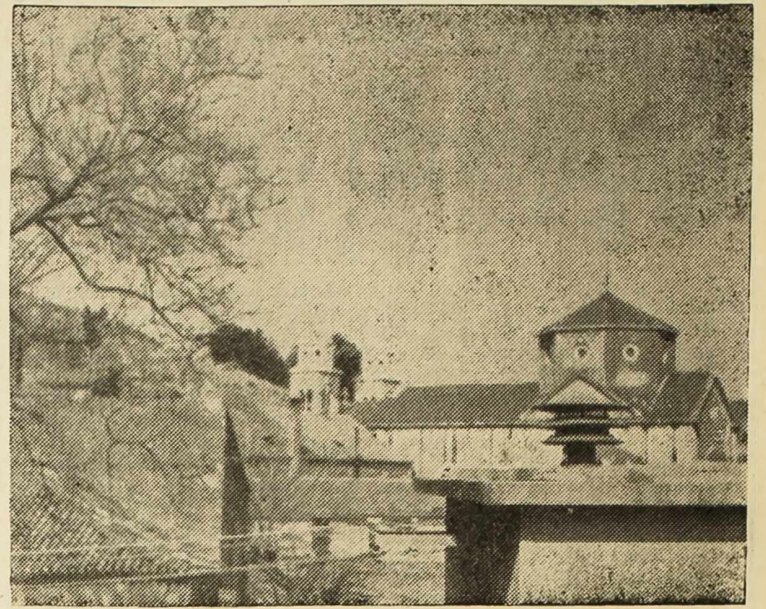
Narodni odbor općine Skradin donio je odluku s područja zdravstvene zaštite. Radi opće zdravstvene zaštite siromašnih osoba, koje nisu socijalno osigurane, NOO je donio odluku, kojom se spomenule osobe u cijelosti ili djelomično oslobađaju plaćanja bolničkih i polikliničkih troškova.

Pravo na potpunu naknadu za bolničke i polikliničke troškove imaju siromašna lica, čiji porez od poljoprivrednog imanja u posljednjim godinama po članu domaćinstva nije prelazio 250 dinara, odnosno čiji drugi dohodci nisu veći od 1000 dinara. Naknadu od 75 posto imaju siromašne osobe, kojih porez po članu domaćinstva iznosi 251 - 500 odnosno drugi dohodci nisu veći od 1500 dinara.

Polovicu bolničkih i polikliničkih troškova plaćaju one osobe, kojih se porez po članu domaćinstva kretao od 501 - 800, a drugi dohodci nisu prešli iznos od 1501 - 2000 dinara. Savjet za socijalnu zaštitu ovlašten je da u cijelosti oslobodi od plaćanja bolničkih troškova i one osobe, koje ne ispunjavaju spomenute uvjete u koliko u domaćinstvu nemaju sposobnih članova za privređivanje ili ako troškovi liječenja premašuju privrednu sposobnost domaćinstva. (MO)

VADITI PIJESAK SE ISPLATI

Poduzeće »Krkac« u Skradinu godinama vadi pijesak iz riječnog korita. Za tu vrstu posla upotrebljavaju se mali brodčići s posebnim napravama. Sve do 1955. g. poduzeće nije imalo ni jednog vlastitog brodića za vadenje i prijevoz pijeska, nego je od privatnika ili drugog poduzeća posuđivalo brodiće. Sada poduzeće posjeduje dva broda. Godišnji iskop pijeska je 16.000 kubnih metara. Pijeskom se redovito svake godine podmiruju potrebe grada Šibenika kao i okolice. (MO)

Skradin

Gradnja ciglane u Skradinu

Nekadašnja Skradinska krečana ponovo će proraditi, ali ne više s proizvodnjom kreča, nego izradom opeke. Krečana je sagrađena prije 8 godina, ali je zbog nerentabilnosti morala obustaviti proizvodnju. Posljednjih nekoliko godina proizvodnja se reorijentirala na opeku. Dosad je učinjeno i nekoliko uspješnih pokusa, pa je odlučeno da se prede na proizvodnju opeka, jer se u neposrednoj blizini nalazi veoma kvalitetna sirovina. Trebalo je rekonstruirati pogone, NO općine nije imao sredstava, pa se zato zatražila pomoć od raznih poduzeća, tvornica i t.d. Mnogi su se odazvali. Tako je tvornica aluminijske u Lozovcu dala 1200 radnih sati, Obrtno poduzeće »Dane Rončević« 77, te mje-

sna OPZ i NO općine oko 635, dok su mještani Skradina i okolice dali oko 4500 radnih sati na gradnji ciglane. Još i danas oko tridesetak radnika radi dobrovoljno na izgradnji tog objekta. Ima nekoliko ljudi, kao što su Nikola Radnić iz Rupa i Gojko Pavasović, koji su više od tri mjeseca radili dobrovoljno na gradnji tvornice. Naročito treba istaknuti Nikolu Radnića, koji svakodnevno prevaljuje put duži od 30 kilometara.

Da bi tvornica počela radom, potrebno je nabaviti sredstva u visini od 6,5 milijuna dinara. Najveću pomoć pružila je ciglana u Nišu, te tvornice aluminijske u Lozovcu.

M. Radak

Pred ponovnim otvorenjem kamenoloma u Dubravi?

Dotad nedavno iskorišćavano se kamenolom u Dubravi. Iao poseban pogor. zagrebačkog poduzeća »Ranta« Medulin, on je prestao raditi. Takvu odluku donio je radnički savjet »Granita« navodeći kao razlog nerentabilnost ovog kamenoloma. To je bilo uvjetovano isključivo zbog pomankanja prijevoznih sredstava i mehanizacije, čime su se znatno povećavali troškovi. Da bi se taj kamenolom i dalje iskoristavao, jer posjeduje kamen odlične kvalitete, Savjet za privredu i Savjet za komunalne poslove NO-a općine na jednom od svojih narednih sastanaka ispitat će sve raspoložive mogućnosti, time da bi kamenolom preuzelo komunalno poduzeće »Kamenar«. Ono bi osiguranjem sredstava iz Investicionog fonda nabavilo potrebnu mehanizaciju čijom upotrebom bi se smanjili troškovi i umnogome poboljšali radni uvjeti. Do ponovnog otvaranja kamenoloma vjero-

jatno će doći utoliko više, što je za dubravski kamen, zbog njegovih izvanrednih svojstava, vladala velika potražnja.

Autobusna pruga Beograd-Šibenik saobraćat će u turističkoj sezoni

Šibensko Autotransportno poduzeće odlučilo je da u ovoj godini otvori dvije autobusne pruge. Jednu će i to stalnu otvoriti na relaciji Rijeka - Split, a drugu, koja će saobraćati za vrijeme turističke sezone, na relaciji Beograd - Šibenik. U tu svrhu poduzeće je zatražilo garanciju od Narodnog odbora općine na iznos od 30 milijuna za nabavku tri autobusa marke »Fap«.

Stranac u Šibeniku

Na Poljani i oko nje

Dozvolite da vam se predstavim. Zovem se stranac. ili ne: Gost.

Da ne biste bili improvizirani nekim sentimentalnim osjećajima prema predstavljenom dužan sam saopćiti da nisam stranac u deviznom smislu te riječi. Čak više ne znam kako izgleda putnica napisana tuđom abecedom. Po mojim džepovima gužvaju se jedino vozne karte »Jadrolinije« i autobusnih poduzeća. (Klatim se izrovanim cestama). Dakle, domaći sam gost, slučajni namirnik, putnik. Ne trgovski putnik s debelom ručnom torbom, krcatom uzoraka i ugovora i putnim nalozom bez datuma o povratku. Dodoh u ovaj grad sitnim zadatkom.

Zadatak sam završio i izvršio točno i na vrijeme pa rekoh sebi:

— Čovječe, urazumi se! digni neki dinar honorarno. I eto, stupam u honorarni odnos.

Ooooo! — razvuče svoja usta moj stari znanac kojega sam sreo na Poljani poslije, ni sam ne znam koliko godina. — Zdravo kolega! — reče.

— Zdravo! — rekoh i pružim mu ruku, kako je to običaj. Izmjenismo nekoliko konvencionalnih rečenica, pretresli smo zdravstveno stanje obiju obitelji i makinalno se odcijepismo od mjesta susreta.

A da, bilo je predvečerje. — Šetamo omiljenim šetalištem šibenčana. Desetak redova šetača u znaku broja devet strugaju pločnik gore - dolje. Bio je to zgusnut znak dvaju sličnih brojeva.

Poljana je krcata osmijeha — malih i bezazlenih, priča i pričica svakojakih, naših — današnjih.

— Stranci nam krađu Poljanu. Sužavaju je. Otuduju njenu sredinu. Izmislili su nekakve »autoscuttere«. Da te bog sačuva napasti. Tako govore, ili ako ne govore, onda misle šetači, kojima nije svejedno da li će se strugati gornjim, donjim ili srednjim dijelom prostiranja.

Moj prijatelj i ja zaglavismo između donjeg dijela i sredine. Stadosmo znatizeljno. Njegovim insistiranjem. I slušamo dijaloge:

— Čuj — rekoh — sviđa mi se ona djevojka i pokažem plaćušu, pljunutu BB.

— Hm, — procijedi srednjoškolka, tako rekuć pakosno. —

— Doći će Šangalin — uvjerava dobar poznavalac nogometnih prilika u Šibeniku, grupi polukvalificiranih.

— Ne će doći! — kategorički tvrdi drugi. — Razgovarao sam s nećakinjom prijateljice njegova rodaka po babari.

U razgovor se umiješa treći član grupe:

— Ja znam sve. Blagajnik kluba je moj podstanar. On je jedini kompetentan da daje izjavu kad su u pitanju prinove. On tvrdi da mladi Biogradanin postaje šibenčaninom.

Dakle, dolazi pojačanje. Nema bojazni za takmičenje s »Rudarom« iz Siverića.

Našu koncentraciju na bistrenju nogometnih prilika pokrade mlada djevojka, moja znanica. Neka srednjoškolka. Stidljivo izvadi ruku iz džepa modernog skrojenog kaputa i pruži mi je stidljivo.

— Nije to ništa, djevojko! — obradnih je. Crvenilo na noktima je danas znak otmjenosti. A onda i skraćuje posao. Ne mora uznemirivati pribor za čišćenje noktiju. Da, da, tako je, crvenilo jako dobro pokriva crnilo.

Njeno lice dobije boju noktiju. Pokušao sam je osloboditi neugodnosti.

— Čuj — rekoh — sviđa mi se ona djevojka i pokažem plaćušu, pljunutu BB.

— Hm, — procijedi srednjoškolka, tako rekuć pakosno. —

Ona je zaručena još u sedmom razredu osnovne škole za nekog budućeg liječnika, koji je baš ove godine upisao prvi semestar.

Poljana je živjela svojom svakovečernjom.

Moj prijatelj i ja šetamo. Više nismo gledali crvene nokte i njihov refleks na zdravim obrazima mlade srednjoškolke, koja koristi zimski školski raspust za svoje suvremene ideje.

Blago mladima.

To je bilo u tihom večeri, dok su šibenčani gledali, ljubomorno gledali, na okupiran prostor Poljane. Sinu mi asocijacija. Spojio sam jutro i večer. Kolikogod to izgledalo nevjerojatno, asocijacija je skočila elegantnim skokom sportaša. Istog jutra, koji je prešao u dan, a onda u ovu večer, zasha sam sjeverno od Poljane među vitamizirane živčne namirnice.

Istu škrobastu namirnicu tra-

— Krompira? — pita domaćica. — ži još stotinjak domaćica.

— Nema — odgovarale su prođavačice profesionalno.

Nema krompira. Nestalo ga je. Doći će. Strpljenja malo.

Demonstracija poljoprivrednih proizvoda nije bila potpuna.

A ja sam se čudio. Ali tko još danas vjeruje u čudesu. Treba vjerovati u trgovačku mrežu.

Spop' Stoj, ti seljanko. Mlje-kar'ce, što si uzorila rano, stoj!

Tako sam ja oblikovao riječi čovjeka koji je nešto rekao, a onda iz tašne izvadio stakleni predmet s rudom poskoki-com.

Seljanka — s limenom koja ima grlo — stane, iako joj se nije dalo. Čovjek se zgražao.

Vidjelo mu se to na licu, koje je napravilo nekoliko bora. Kao da ne vjeruje. Ali, ako laže koza ne lažu rozi. »Provin« je tu. A čovjek kao čovjek bijaše dobar.

Uzme joj samu ime i prezime, mjesto rođenja i stalnog boravka, pa sve to zabilježi.

Seljanka bijaše mirna rezultatom, učinivši tri smjela koraka i ukrade samoj sebi jedan vodeći osmjeh personificirajući bunar s kišnicom u svom dvorištu.

Da li je taj čovjek, koji je po mom uvjerenju trebao biti neke vrste tržni inspektor, riješio rebus s njenih usana nisam uspio ustanoviti. Nadam se da jeste.

Asocijacija bi prekinuta. Naglo i sugestivno. Prekinuše je noge u trikou. Uzdah poprati novu sliku.

— Nije to ništa — reče moj prijatelj. — Vidjeli smo mi ovdje i skladište građenih trikoa. Mene to nije zanimalo i ja sam svoje oči poklonio crnom pletivu.

— Znaš — reče on — slijedeće subote bit će njih više. Ja ne ću biti ovdje. Šteta.

Prošuh još nekoliko pogleda po trikoima i svemu ostalome

na pločniku, trgnuh se svjestan nedostiznosti želje i pogled mi se okaci o prazne okvire nekadašnjih prozora.

— Gle! — rekoh — kako je to romantično. Jer, mjesec se igrao skrivajući u tim okvirima.

Moj je prijatelj, izgleda, realista. A ja sam romantičar. On se nasmijeo stručno, rekao bi čovjek da je u najmanju ruku arhitekt sa podlogama jednog ekonomista.

— Znaš što? reče on.

— Ne znam — rekoh.

Zidinu koju gledaš, a u čijim se okvirima mjesec igra žmurke ima svoj naziv. Ona ti se zove »Adaptacija crtica izgradnja«.

— Ne razumijem — izrazim ja svoju građevinsku zaostalost.

— Hm! — promrmlja moj prijatelj. — To ime je došlo od situacije u kojoj se nalazila i još uvijek se nalazi ta zidina vječito otvorenih prozora. Jedni su bili za adaptaciju, a drugi za rušenje i ponovno građenje. Da ti pravo kažem iz toga bi se mogla stvoriti nova filozofija.

— Umara me to — rekao sam mu. Bio je uljudan pa me oslobodio daljnje tumačenja. Otišli smo nizbrdicom prema obali, ostavivši Poljanu a na njoj crvene nokte srednjoškolke, dvojnicu B.B. mjesec u okviru i asocijacije. Ostavimo ukradeni dio i.

— Umara me to — rekao sam mu. Bio je uljudan pa me oslobodio daljnje tumačenja. Otišli smo nizbrdicom prema obali, ostavivši Poljanu a na njoj crvene nokte srednjoškolke, dvojnicu B.B. mjesec u okviru i asocijacije. Ostavimo ukradeni dio i.

— Umara me to — rekao sam mu. Bio je uljudan pa me oslobodio daljnje tumačenja. Otišli smo nizbrdicom prema obali, ostavivši Poljanu a na njoj crvene nokte srednjoškolke, dvojnicu B.B. mjesec u okviru i asocijacije. Ostavimo ukradeni dio i.

— Umara me to — rekao sam mu. Bio je uljudan pa me oslobodio daljnje tumačenja. Otišli smo nizbrdicom prema obali, ostavivši Poljanu a na njoj crvene nokte srednjoškolke, dvojnicu B.B. mjesec u okviru i asocijacije. Ostavimo ukradeni dio i.

Nikica Marinković

Razlika 1600 dinara

Nije nikakvo čudo kad postoji razlika u cijeni za jedan te isti artikl u dva različita mjesta. Te se razlike mogu dozvoljavati s obzirom na prijevozne troškove i ostale uvjete nabavke. To naročito vrijedi za artikle, koji su uvezeni iz vana. Ali i ta razlika ne smije biti prevelika. Međutim, ima slučajeva, da su te razlike vrlo velike u jednom te istom gradu.

Za ovaj napis ponukala nas je razlika u cijeni električnih mlincima za kavu.

U Ulici 12. kolovoza 1941. u prodavaonici »Tehnomatijala« električni mlinci »Till« za kavu koštaju 6000 dinara. U prodavaonici »Gradskog magazina«, u Ulici Mira Višića takvi isti mlinci koštaju samo 4400 dinara. Razlika u cijeni je, dakle, čak 1600 dinara. Stoga ne treba zamjeriti građanima, koji prije kupnje pogledaju cijene artikla u više prodavaonica.

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

Subota, 31. I. — Premijera komedije P. Budaka — NA TRNU I KAMENU. — Početak u 19,30 sati.

Nedjelja, 1. II. — MANDE — Gostovanje u Lozovcu. Početak u 16 sati.

Gostovanje Beogradskog narodnog pozorišta i članova Radio Beograd u organizaciji Doma JNA. Početak u 19,30 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog cinescopic filma u boji — PREKO MNOGIH RIJEKA — (29. I. — 2. II.)

Jugoslavenska kinoteka prikazuje američki film — POTOP SVIJETA — (3. — 4. II.)

SLOBODA: premijera francuskog filma — MONT-PARNASS 19 — (29. — 30. I.)

Premijera mađarskog filma — UJAK IZ AMERIKE — (31. I. — 2. II.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 31. I. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.
Od 1. — 4. II. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Neda, kći Zvonimira i Ane Santini; Jagoda, kći Luke i Dobriše Mandušić; Nera, kći Vukana i Vukosave Mlinar; Ranko, sin Vjekoslava i Milice Lučev; Nediljka, kći Ante i Ane Gurgurica; Jelena, kći Milorada i Milice Petrićević; Jagoda, kći Mile i Karnele Erceg; Ljiljana, kći Jakova i Ivanice Dražić; Branka, kći Jakova i Zorke Curavić; Ljubica, kći Frane i Anke Deranja; Jadranka, kći Mate i Milke Bumbak; Janja, kći Mate i Milke Bumbak; Filka, kći Vitomira i Barice Samohod; Ivica, sin Filipa i Jerke Mijalić; Ivica, sin Jakova i Jasne Milković; Đina, kći Ante i Stane Perkov; Živana, kći Petra i Stefanije Jurčić; Marinko, sin Nikole i Vinke Gjira; Diana, kći Sime i Luce Šupe; Jelena, kći Želimir i Nede Borić; Slavenka, kći Marika i Zorke Labor; Vlatko, sin Jakova i Ivke Pažanin; Todor, sin Nedjeljka i Radojke Vukašić; Ante, sin Mirka i Tonke Belamarić; Miro, sin Draga i Tonke Šupe; Miloš, sin Slavka i Mileve Božinovski; Zlatka, kći Nike i Drine Rak; Đorđe, sin Zdravka i Ane Batinica; Svjetlana, kći Jove i Jele Dugandžija; Jadran, sin Mirka i Nede Kulušić i Dalma, kći Žura Tone.

VJENČANI

Antolov Gabriel, radnik — Ležaja Anica, domaćica i Bašić Ivan, službenik — Furčić Josipa, radnica.

UMRLI

Perica Milivoj Milin, star 5 god.; Grgurina Stipe — Stevo pk. Jose, star 75 god.; Klarić Tonka rod. Županović, stara 83 god.; Žuberko Ivo pk. Mate, star 71 god.; Petrićević Jelena Milorada, stara 12 dana; Živković Hrvoje Milin, star 4 dana; Barać Jozo pk. Petra, star 74 god. i Tambača Tonka rod. Ilijaš, stara 62 god.

Teško pogođeni javljamo rodbini, prijateljima, drugovima i znancima da je naša draga majka

MANDA SEKULIĆ

umrla dana 27. januara 1959., u 83. godini života.

OŽALOŠČENI:

Vlado, Vaso i Nikola, sinovi; Slavka, kći; Petar, brat; Marija, sestra; unučad i ostala rodbina.

GRADSKA KRONIKA

Uskoro počinje gradnja Radničkog doma

„MOŠA PIJADE“

Ukupni troškovi oko 100 milijuna dinara

Za dva do tri mjeseca započet će radovi na gradnji Radničkog doma »Moše Pijade«, koju će investirati privredne organizacije Šibenika. Projekt reprezentativne zgrade, koja će se podići na mjestu gdje se danas nalazi kuća b. Inčiostru već je dogotovljen. Sve-

ukupni troškovi iznositi će blizu 100 milijuna dinara. Prema ranijoj odluci zaključeno je, da svaka privredna organizacija u prilog za izgradnju doma, dodijeli 5.000 dinara po svakom radniku.

Akcija u sakupljanju novčanih priloga za gradnju doma nije tekla onako kako se predviđalo. Sindikalne organizacije i organi društvenog upravljanja nisu se u dovoljnoj mjeri aktivizirali, a niti pokazali razumijevanja za gradnju jednog takvog doma za čije se postojanje osjeća velika potreba, ne samo sa stanovišta društveno-

političke aktivnosti radnika, već i zbog stvaranja stručno kvalificiranih radnika kojih ovaj bazen nema u dovoljnom broju. A to će baš omogućiti i dalje razvijati Dom sindikata. O tome je raspravljano na subotnjem sastanku direktora, predsjednika upravnih odbora i rdaničkih savjeta, te predstavnika sindikalnih organizacija poduzeća koje je organiziralo Kotarsko sindikalno vijeće. Na tom skupu izražena je želja za gradnju takvog doma, uz realiziranje obaveza u što skorije vrijeme.

Grad bez kupatila

Gradsko kupatilo, koje se nalazi u zgradi Doma narodnog zdravlja nije radilo u ovoj zimskoj sezoni. Kad se vršila nadogradnja Doma, kupatilo je bilo oštećeno. Nisu se mogli otvarati prozori, a i zidovi su popucali. Tako je grad ostao bez jedinog kupatila. Zbog toga na na sjednici NO općine donesena odluka, da kupatilo, koje je prije držala Uprava komunalnih službi preuzme »Čistoća«.

»Čistoća« je odmah prišla uređenju kupatila. Popravljeni su prozori i još neki drugi uređaji. Izvješten je oglas, da se kupatilo otvara. Međutim, . . .

Kad se pogledalo u kotlovnicu imalo se što vidjeti. Voda je ležala na podu. Kanali su bili začep-

ljeni. Kotlovnica je bila oštećena. Zato se na ulicama pojavio drugi oglas, koji upozorava građane, da se odgađa otvaranje kupatila iz tehničkih razloga.

Za temeljito preuređenje kupatila trebalo bi utrošiti veliku sumu. Međutim, i to pitanje bi se dalo lako riješiti samo se ne može vremenski dopijeti. Ova sezona je na izmaku. Pitanje je, da li će građani uspjati, da se okupaju u kupatilu na Gradi.

Prema planu, najesen će se otvoriti novo kupatilo u zgradi NO kotara, koja se nalazi u gradnji. Ono će imati mnogo veći kapacitet od dosadašnjeg, a i svi uređaji će biti bolji i moderniji. (Z)

Tragom jednog pisma

MANDALINOM UZDUŽ I POPRIJEKO

Druže uredniče,

Već oko godinu dana čekamo da se uspostavi autobusna veza sa gradom. Ali, kako kažu, autobusi ne mogu ići, jer je slaba cesta.

Druga teškoća domaćica Mandaline jeste nabavka mesa. Naša mesnica je sigurno najgora u Jugoslaviji. Mesar ima svoje prijatelje za koje ostavlja bolju poziciju mesa i to bez koristi. A ostali dobiju slabu poziciju mesa sa privagom. Njegov odnos prema »mušterijama« zaslužuje svaku osudu. Naš mesar nije ni škrt. Kad mu pitamo pola kilograma mesa on reže kilogram i još na vagu stavlja »žuntuc«. Jer, kako kaže, »mušterija« ima »šoldić«.

Molimo nadležne da nam u tome pomognu.

Domaćice Mandaline

Ovo pismo primili smo nedavno. Da li je u Mandalini i sa ostalim stvarima takvo stanje?

Zato smo se uputili na lice mjesta, da i sami provjerimo navode domaćica iz Mandaline. I treba nadodati da smo tamo vidjeli još štošta što ne vrijedi. Mandalina nije »bilo misto« kako je nekada rekao pjesnik.

nije redovit. Tako su Mandalinjani prisiljeni na pješčenje.

— E, kume moj dobar je bio onaj naš »Slon«, iako je bio star. U nj smo se mogli pouzdati. Ali, njega nema odavno — tužio se jedan stariji Mandalinjanin.

ZAR JE TO KRUH?

DVA KILOMETRA TRIDESET DINARA

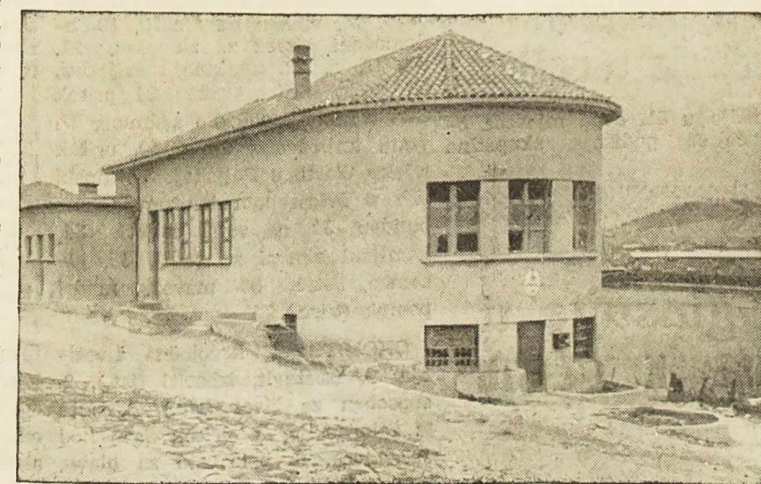
Mandalina ima nekoliko stotina stanovnika. Od grada je udaljena samo 2 kilometra. Jedan dio radnika i službenika iz Mandaline svakog jutra dolazi pješice u grad na posao i vraća se natrag. Tako je već godinu dana, od kada je ukinuta autobusna pruga. Sada je izgrađena cesta do kasarne. Preostali dio, od kasarne do mjesta nalazi se u slabom stanju. Cesta je sva izrovana. Pravo je čudo, da se nitko nije sjetio da taj komadić ceste naspe šljunkom. Mjesto gdje željezničke tračnice prelaze cestu vrlo je nezgodno za vozila. Tu je veliki pad, pa prijete opasnost da se vozilo ne prevrne. Međutim, to je samo privremeno, dok se ne izgradi drugi krak željezničkih tračnica. I pored svega toga mali autobusi mogu saobraćati.

— Autobus ne mora voziti do samog centra mjesta. Nama bi bila velika olakšica kad bi nas autobus doveo do rampe, kao što je to učinio Remontni zavod za svoje radnike — govorio mi je jedan službenik.

— I zamislite, nastavlja je pomalo uzrujan, ako želimo ići u grad autobusom, s kojim se voze daci moramo platiti 30 dinara. Trideset dinara za dva kilometra puta je ipak previše.

»Autotransportno« poduzeće prevozi dake iz Mandaline u školu, u grad. To je sve. Druge veze nema. Brod, koji vozi poslije podne

Mandalinska pekara proizvodi kruh, koji se ne može smatrati kruhom. Nekada je sirov, nekada prepečen, a vrlo rijetko dobar i ukusan. Zbog toga je pekara u nekoliko navrata bila zatvorena. Zato domaćice radije kupuju kruh u gradu i nose ga kući. Znalo se nekada dogoditi, da je prodavač odbio da proda radnicima kruh za doručak, jer bi u tom slučaju njegove »mušterije« ostale bez kruha. Koji put kruha je bilo previše i prodavač bi ga sutradan pogrijanog prodavao.

Mandalina: Zgrada DTO »Partizan«

PISMO SA KLUPA NA RIVI

Druže uredniče!

Naši komunalci očeju na svaki način da dokažu, da je kalelarga — široka!

Ka šta znademo, sada se u kalelarki priređuje nekoliko butiga. Na jednoj, na kojoj su došli dotlen da među veltrine, ove veltrine (sve u caklu) izbacuju vanka zidova.

— Šta to smeta za našu široku ulicu! Kad je »larga«, triba je sužiti! . . .

S otin nismo pustili na miru kalelargu. Nadovezujući se na oto, jedan je spomenija, da će barenko u jednu od oti butiga doći postoli, jerbo da tako i piše na vratima jedne od oti šta se priređuju.

— Postoli! Jopet postoli u kalelargu! — najutija se jedan, pa sta govoriti kako u kalelarki ima već sedan butiga u kojiman moreš doći do postola, pa da šta će nan u toj ulici još jedna.

— A ja bi — usprotivi se tomen drugi — pomeća u kalelargu i one butige od postola šta su u drugim ulicaman, pa da ti lipo kad kupuješ oti artikal (koji se uvijek puno kupuje i još uvijek brez kredita (budu pri ruci sve butige, jedna za drugon, da moreš brže i boje izabrati).

— I onda bi kalelarki mogli privrnuti ime u kaleškarka! Ili kalelarga oti kaleškarka — umišaju se neki — s novin butigaman od postola proširice se asortiman. . .

— Oče! Od butiga, a ne od postola! — reče oni juti šta je i počea razgovor od postoliman. — Jerbo — nastavi on — ko oče ka teke finiji postol, jopet ga ne kupi u Šibeniku, nego iskoristi priliku službenog puta, velesajma, oli kakove utakmice, pa tako postole kupi u Zagrebu oli kojien gradu bliže oli daje Zagreba.

— Šta ste se uvatili postola! zar nije tako i sa . . . Ali oniman, šta su tili nastaviti razgovor od asortimanu, većina nije dala, jerbo da je dosta od oti temi posebice sada, kad su u grad stigli automobili, kad su počele maškare, svršila skula i druge lipe stvari šta raduju mladost i dicu.

S otin smo se složili, ali poslin postola nikomen se nije dalo nastaviti pisati od otin veselini stvariman, od kojiman, ako bude prilike, kojon drugon zgodon.

U to ime, druže uredniče, lipo te pozdravjamo uz stisak ruke

Mj sa klupa na rivi

Tržnica i ribarnica

Stanje nepromijenjeno

Na šibenskoj tržnici još se ne osjeća zima. Poljoprivrednici iz bližih i udaljenijih mjesta donose svakog dana različite poljoprivredne proizvode u dovoljnim količinama. Naročito se osjeća dobra opskrba zelenjem. Krumpir, kojeg prije izvjesnog vremena nije bilo, sad se može dobiti u dovoljnim količinama i bez gužve. I pojedini poljoprivrednici donose na tržnicu krumpir za sjeme, kojeg prodaju po 30 dinara kilogram.

Naranača nema već duže vrijeme.

Cijena poljoprivrednim proizvodima u proteklom tjednu bila je sljedeća: kupus 30-50; karfiol 60; špinat 50 - 60; krumpir 24 dinara kilogram. Cijena jabukama ostala je nepromijenjena. One se prodaju po 50 dinara kilogram. Limuna ima dovoljno a cijena mu je 300 dinara.

Cijena grožđu je 140; suhim smokvama i maslinama od 80 do 100 suhim šljivama 160; oljuštenim orasima 500 dinara kilogram i t.d.

Na tržnici, prema tome nije došlo do većih promjena. Cijene su ostale konstantne, a proizvoda ima dovoljno.

Na ribarnici također nema promjena. Ribe ima malo, čak manje nego u prethodnom tjednu. Cijene se kreću u određenim granicama.

VINO I KARTE

Najomiljenije sastajalište Mandalinjana je gostionica. U njoj se igraju trešete, briškula, i razne druge igre. Pije se vino, koje dođuše nije dobro, ali mu je zato cijena 160 dinara. Vino i karte su uzrok čestim prepirkama, svadama, pa i tučama. O čistoći se uopće ne može govoriti. A što je najzalosnije, veliki broj mladih ljudi provodi sve svoje slobodno vrijeme u tim prostorijama. Mladići najprije dolaze u gostionicu kao »kibici« kod igranja karata. Zatim i sami učestvuju u igri. I tako redom, iz dana u dan.

Osim toga zabilježili smo još neke stvari. Društvo »Partizan« gotovo i ne postoji. Zanimanje omladine za rad tog društva i ostalih organizacija je vrlo slabo. Tečaj talijanskog jezika pohađa svega nekoliko polaznika.

***

Domaćice, koje su pisale pismo uredništvu dotakle su se samo dvaju problema. Njih zapravo ima više, cijeli niz. Što se poduzelo, da se uklone ti nedostaci? Ako to pitanje postavite bilo kojemu Mandalinjanu dobit ćete odgovor: »Ništa«, ili »Vrlo malo«. A ipak netko bi trebao snositi odgovornost za takvo stanje.

Društvene i političke organizacije trebale bi se pozabaviti tim problemima. Kad se uklone svi ti nedostaci Mandalina će početi živjeti novim životom. Tada nam ne će stizati pisma o problemima i teškoćama, nego o uspjesima i napretku. (Z)

Brodovi u luci

Iz luke je isplovio panamski brod »San Pedro«, koji je iskrcao 3400 tona fosfata iz Indije.

U luci se nalaze sljedeći brodovi: grčki brod »Kapetan Manali«, koji iskrcava 2750 tona manganova rudače iz Turske. Talijanski brod »Zermatt« ukrcava 1200 tona cinkova koncentrata za Francusku. Brod »Livno« iskrcava 7203 tona pšenice iz SSSR-a, a brod »Marijan« ukrcava 3300 tona olova i 200 tona feromangana za USA.

U luci se očekuje španjolski brod »Nito«, koji će ukrcavati drvo za Španiju.

»Luna park« na Poljani

U našem gradu gostuje, od subote, 24. o. mj. »Luna park« sa svojim autodomom i jedrilicama. »Luna park« je smješten na Poljani maršala Tita, a ostatak će nekoliko dana, za vrijeme ovogodišnjeg karnevala, Zanimanje Šibenčana a posebno omladine i pionira je veliko.

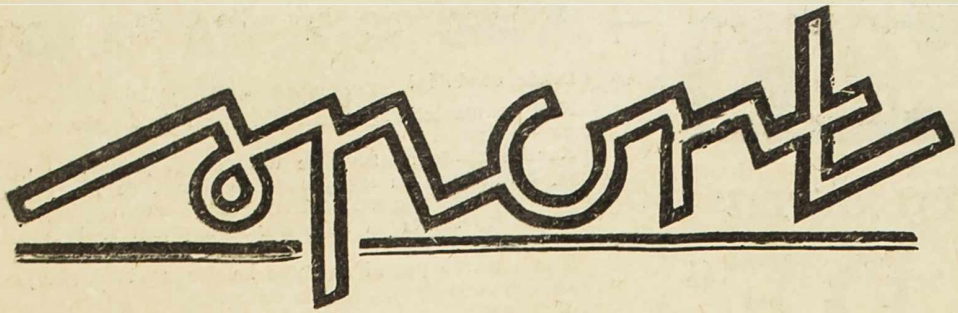
Nova prodavaonica

Šibensko poduzeće »Tehnomatijala« otvorilo je na Kresimirovom trgu moderno uređenu prodavaonicu, koja je snabdjevena svim električnim štednjacima, radio-aparatima, i drugim najsavremenijim sredstvima za potrebe domaćinstva. U jednom od izloga te prodavaonice bit će postavljen televizor, koji će emitirati televizijske programe. Isto poduzeće adaptirat će sadašnje prostorije poduzeća »Sloge« za potrebe servisne službe. U toj radionici vršit će se popravak svih električnih i radio aparata.

»JADRANFILM« SNIMA U ŠIBENIKU

Zagrebačko poduzeće »Jadransko« prošlih dana je vršio snimanje kulturno - historijskih spomenika i turističkih objekata za dokumentarni film, koji je bio namijenjen našim iseljenicima. Članovi ekipe snimali su ranije eksterijere u Dubrovniku, Makarskoj, Splitu i Trogiru. Film će koristiti Matica iseljenika Hrvatske u čijoj se organizaciji vrši snimanje.

POUKA - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVA

Godišnja skupština NK „Šibenik“ Bez financijskih problema

U prepunoj dvorani Društvenog doma održana je u nedjelju redovna godišnja skupština nogometnog kluba »Šibenik«, kojoj je predsjednik delegat Splitskog nogometnog podsaveza Dario Gazari. Izvještaj o radu kluba podnio je potpredsjednik Spiro Strunović, a nakon diskusije izabran je novi upravni i nadzorni odbor. Za novog predsjednika kluba izabran je Spiro Strunović.

U izvještaju su rezimirani uspjesi na sportskom polju u protekloj godini. Poslije napornih, ali uspješnih kvalifikacija za ulazak u II. saveznu ligu, pred upravom kluba stajao je težak problem — zatrvanjenje igrališta. Uz veliku materijalnu pomoć šibenske općine i privrednih organizacija i uz nesebično zalaganje velikog broja simpatizera i prijatelja, za nepunih petnaest dana teren je zatečen, postavljen je ograda i uređene svlačionice. To je bio podvig koji će biti zabilježen u analima šibenskog sporta. Start u II. saveznoj ligi, usprkos izvjesnim teškoćama, bio je dobar. Na kraju jesenskog dijela prvenstva »Šibenik« je zaslužio osvojiti IV. mjesto, ma da je mogao izboriti i bolji plasman posebno pak što se tiče ishoda s utakmicama na domaćem terenu. Uspjeh je toliko veći što ovoga puta strani teren nije predstavljao veliku zapreku. Na utakmicama u gostima osvojeno je šest bodova, koliko isto na domaćem terenu. Od 46 odigranih utakmica »Šibenik« je dobio 25, 11 susreta igrao je nerješeno, dok je 10 izgubio. Omjer postignutih i primljenih zgoditaka veoma je pozitivan: 115:70. Među najefikasnije igrače spadaju Tedling sa 31 zgoditkom, Stošić 11, Lušćić 1 i Zambata po 13 šupe 11 i t. d. Juniorski tim također je imao prilično uspjeha. Na međunarodnom turniru u Kanu postigli su dobar uspjeh, a na omladinskom polfinalu Junoslavije izborili su III. mjesto. Među njihove najveće uspjehe ipak se ubraja osvajanje naslova prvaka Hrvatske. Za sve to velika zasluga pripada njihovom treneru Stojanu Mileti.

ovoga puta već drugu godinu za redom financijski problem nije zadržavao naročitu brigu upravi kluba. Prošlogodišnju bilancu klub je završio s aktivom, ne velikom, ali.

Od članarine je ubrano 340.000

što je još uvijek premalo u odnosu na broj prijatelja kluba. To pitanje trebat će u ovoj godini najozbiljnije zahvatiti. »Šibenik«

je, a što je veoma pohvalno, nastojao pomoći i druge klubove koji se na aze u nezavidnom financijskom položaju. Tako je jedini od svih dalmatinskih klubova uputio novčanu pomoć od 20.000 dinara trojrijskom »Slavenu« za pripreme koje vrši za proslavu 40-godišnjice svog postojanja.

U diskusiji je učestvovao velik broj simpatizera i prijatelja »Šibenika«, koji su u svojim izlaganjima dali korisne prijedloge i sugestije u rješavanju tekućih problema. Posebno se diskutiralo o pitanju daljnjeg postojanja II. savezne lige. Izraženo je mišljenje, da financijski problem ne bi smio biti jedini i glavni razlog za ili protiv lige, jer to pitanje ionako muči veći broj klubova I. savezne lige. Ukoliko neki od klubova II. lige zahtijevaju njeno ukidanje, istaknuto je u diskusiji, neka je sami napuste. Radi održavanja potrebnog kvaliteta i razonode prijatelja nogometnog sporta, postojanje II. lige je potrebno, pa je u tom smislu i na godišnjoj skupštini donesen zaključak, koji će biti upućen upravnom odboru Nogometnog saveza Jugoslavije.

PRINOVE U „ŠIBENIKU“

Nogometni klub »Šibenik« započeo je s redovnim pripremama za skoriji početak proljetnog dijela prvenstva II. savezne lige. Na okupu se nalaze gotovo svi igrači prvog tima: Aras, Milošević, Iljadica, Cvitanović, Tambača, Jelenković, Živković, Škugor, Tedling, Lušćica, Stošić, Ivančić i drugi. Uskoro se vraća s kadrovskog roka JNA Marencić i novoregistrirani igrači Šangulin. Pored ove dvojice u pripremama će sudjelovati bivši igrači »Dinara« Urukalo, dok je uprava kluba u pregovorima s bivšim igračem mariborskog »Željezničara« Fišerom i Tikvickim, koji je dosad igrao u subotičkom »Spartaku«. Ovaj posljednji već je stigao u Šibenik, te će se uskoro pojaviti na treningu. Prinove će u proljetnom dijelu prvenstva predstavljati značajna pojačanja. Neki od njih nastupit će i na prvim utakmicama.

Iz šahovskog društva

Na turniru za prvenstvo šahovskog društva »Šibenik« odigran je najveći dio prekinutih partija, ali se situacija nije nimalo razbistrila. Izuzev Šišare, koji će osvojiti prvo mjesto, plasman ostalih je neizvjestan. Ipak pobjedama Šantića i Vučića nad Vujićem i Batarelom borba za drugo mjesto i kategoriju ograničila se na Aralica, Zorića, Šantića i Vučića. Od ove četvorice najviše izgleda ima Zorić, koji u prekinutoj partiji sa Šantićem stoji bolje. Velike izgleda za osvajanje II. kategorije ima i Vučić, kojemu je zadnja prepreka omladinac Vlatko Žepina, dok Šantiću i Aralici preostaje međusobni okršaj. Od ostalih završenih partija značajne su one u kojima je Anić pobijedio Vučića i remizirao s Vujićem. Partija između Vujića i Matića završila je pobjedom bijeloga, dok su Šišara i Aralica miroljubivo podijelili bodove.

Stanje na tablici je ovo: Šišara 6,5, Aralica i Vučić po 6, Zorić i Šantić 5,5 (1), Anić i Batarelo po 5, Vujić 4 (1), Matić 4, Žepina 3,5, Erak 2,5 i Koštan 1 (1). (Z)

šahovskog društva »Šibenik«, pa se pozivaju svi članovi i prijatelji društva, da prisustvuju u što većem broju.

Skupština će se održati u Društvenim prostorijama, u 10 sati.

Križaljka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2			13					14		
15		16		17				18		
	19		20					21		
	22									
23								24		25
26			27	28		29			30	
31		32						33		34
35										36

VODORAVNO: 1. aktivni učesnici revolucionarnog pokreta, 12. suprotni veznik, 13. žensko ime, 14. pojam u tenisu, 15. rešet, 17. azdaja, 18. vulkan na Siciliji, 19. udomaćeni izraz za »kicoša«, 21. do tijela, 22. svečano rasvijetliti, 23. grčka božica srdžbe, 24. prtok Oke u Sibiriji, 26. dio sedmice, 27. vrsta književnog djela, 30. prtok rijeke Warte u Poljskoj, 31. alpski vrh u švicarskom kantonu Graubunden, 32. na vatri usjati, 34. kemijski simbol za radij, 35. pisamec, list č. 36. mavez, modri pamuk (turc.).

OKOMITO: 1. krvoločna životinja, 2. izostavit, izbaciti (lat.), 2. sposoban za život (str.), 4. nota iz solmzacije, 5. prtok Save kod Jasenovca, 6. pokrivalo za glavu, upotrebljava se samo za svečane zgode, 7. rijeka u Juž. Americi, 8.

GLUPI DUŽE ŽIVE

»Danas glupi ljudi žive duže« — izjavio je nedavno na jednom stručnom sastanku njemački naučnik doktor Alfred Markionini (Alfred Marchionini), profesor medicinskog fakulteta u Minhen. Stomachna oboljenja, neuroze, alergije, menadžerska bolest — najveće napasti modernih vremena pojavljuju se najviše kod inteligentnih jako zaposlenih i savjesnih ljudi na odgovornim položajima, dok flegmatične, manje nadarene i manje zaposlene osobe manje pate od njih, a izraziti glupaci potpuno su ih pošteđeni. Zbog toga profesor Markionini preporučuje osobama iz prve grupe godišnji odmor od najmanje četiri sedmice smatrajući to neophodnu odbranu od srčanih i drugih oboljenja. Pored toga i njihov sedmični odmor, takozvani vikend, morao bi biti duži. Najvažnije u ovoj profilaksi bilo bi to da se dani odmora zaista iskoriste za oporavak. Kao najbolje osvježanje on navodi duge šetnje. »Sve bi bolje bilo kad bi ljudi malo više trčali« — završava profesor Markionini.

ATOMSKE PODMORNICE KAO PUTNIČKI BRODOVI

Navigacioni oficir američke atomske podmornice »Nautilus«, poručnik Šeped Dženks (Shepherd Jenks) smatra da je već došlo vrijeme da se počne sa izgradnjom velikih podmornica na atomski pogon koje bi služile kao putnički preokoeanski brodovi. Na jednoj konferenciji za štampu izjavio je ovaj oficir, koji je sa uspjehom proveo »Nautilus« ispod polarnog leda, da bi takvi brodovi mogli da razviju brzinu od 100 kilometara na čas, što znači da bi savladali Atlantski Okean za svega 72 časa. Za plovidbu od Japana do Engleske trebalo bi svega šest dana. Dženks smatra da bi velike atomske podmornice mogle da služe ne samo kao putnički, već i kao teretni brodovi.

NAJDUBLJI BAS NA SVIJETU

Tom King (Tom King) iz Portsmoutha (Portsmouth), engleski pjevač koji ima pjeva 25 godina, tvrdi za sebe da pjeva najniže note na svijetu. On kaže da bez naprežanja pjeva glasom nižim no što su posljednje note na klaviru, što znači za čitavu jednu oktavu niže od slavnog ruskog basa Šaljapina, tako da za njegov glas stvar i ne postoji odgovarajući repertoar. Sovjetsko poslanstvo u Londonu ponudilo se da mu omogućiti putovanje po Sovjetskom Savezu gdje bi on mogao da nađe narodne romane koje bi odgovarale njegovom izvanredno dubokom basu.

ČANG KAJ ŠEK ĆE BITI ISTOPLJEN

U čuvenom muzeju voštanih figura gospode Tiso u Londonu ne-

davno je izvršeno redovno godišnje raščišćavanje zastarjelih eksponata i popunjavanje kolekcije novim modelima. Tako je muzej, naprimjer, dobio novu, trinaestu po redu Čerčilovu bistu, kao i jednu statuu novog francuskog predsjednika de Gola. Međutim, Čang Kaj Šek, odnosno njegov lik u vosku, bit će kao suvišan jednostavno — istopljen.

NOVA NADA ZA VENECIJU I PIZU

Poljski naučnik Romuald Cebertovič (Romuald Cebertowicz) profesor više tehničke škole u Gdanjsku, pronašao je, prema pisanju lista »Tribuna ludu« (Trybuna Ludu), naročiti metod koji će spasiti od pada čuveni krivitoranj u Pizi, a Duždevu palaču u

Veneciji sačuvati od daljeg sleganja u zemlju. Profesor Cebertovič i šef centralne poljske laboratorije za održavanje historijskih spomenika u Varšavi, profesor Bogdan Markomina (Bogdan Marcomina) koji su izvjesno vrijeme proveli u Italiji, namjeravaju da tlo ispod ovih gradova učine čvršćim elektrokinetičkim putem. Poljskim profesorima bila je u Italiji stavljena na raspolaganje najmodernije uređena laboratorija, a za saradnike su imali poznate talijanske i strane naučnike. Metod profesora Cebertoviča već je isproban na jednom dijelu temelja Duždeve palače. Tlo ispod ove građevine, koje je pri početku radova bilo, kako se tvrdi, »meko kao buter«, već posle četiri dana postalo je tvrdo kao kamen.

Savjeti stručnjaka

Prema namještaju i zavjese Kapa sa šalom

Izgled sobe mnogo zavisi od toga da li su zavjese u skladu sa ostalim stvarima.

Za mračnije sobe podesna je mračna boja, jer i kad je najtmurnije vrijeme, zlatno-žute zavjese stvaraju sunčani odbijesak u sobi. Zelene i plave zavjese prijetne su u svijetlim sunčanim sobama, jer obe te boje izazivaju hladan utisak. Jednoboje zavjese su lijepe i mirne, ali su veoma osjetljive, te mnogi uzimaju praktične zavjese sa modernim živim šarama. Ako se za pokretne zavjese uzme laka materija, onda njihov širina mora da bude dva puta veća od širine prozora, a teže zavjese, dovoljno je kad su jedan i po put šire nego što je prozor.

Za zavjese zategnute na oknima prozora najpodesnije su mrežaste materije. Takve zavjese najbolje djeluju kada gore i dolje imaju širi porub za provlačenje spiralnih šipki. Ako se mreža na prozoru razvuče, znači da nije sječena ni šivena kako treba. Mreža se mora uvijek sjeći i rubiti po koncu. Ne smije se domaćica zaveriti time, ako joj se učini kao da konac ide koso. Kada se upravlja po koncu, zavjesa će se, kad se smjesti na prozor, sama od sebe razvući kao što treba.

U moderno građenim sobama odgovaraju kratke zavjese u živim bojama i krupnim šarama.

Veoma zgodna kapa sa šalom za šestogodišnju djevojčicu, sasvim je laka za pletenje.

Mjera: šal je dugačak 1,06 m; kapa, od uha do uha, 28 cm.

Od pribora je potrebno: 60 grama vunice od četiri nit, par igala broj 35 i par igala broj 5.

Šal: iglama broj 5 izvaditi 30 petlji i raditi 1 petlju pravo, 1 obrnuto, kad šal dostigne dužinu od 1,06 m, završiti.

Kapa: za dio u sredini, koji pokriva tjeme i zatiljak, iglama broj 5 izvaditi 21 petlju i pletiti u žerzeju (1 red pravo, 1 obrnuto), kad pletivo dostigne dužinu 20 cm., završiti. Dijelovi sa strane rade se svaki zasebno. Opet iglama broj 5 izvaditi 18 petlji i pletiti u žerzeju; sa jedne strane dodavati po 1 petlju u svakom šestom redu, tako dodati 5 petlji da ih na igli bude ukupno 23. Tada pletivo treba da mjeri otprilike 10 cm. Poslije toga, na istoj strani gdje su dodavane petlje, završavati po 4 petlje u svakom drugom redu; kad na igli preostane svega 11 petlji, n' h završiti odjednom. Drugi komad radi se na isti način, samo se udesi za suprotnu stranu.

Oba ova komada prišiti na onaj srednji komad, pa naprijed kroz iglama broj 3,5 nabrati 84 petlje i sa njima u rebrastoj šar (1 petlja pravo, 1 obrnuto) isplesti 25 cm. Tada labavo završiti. Na kraju prišije se šal na sredinu kape pozadi.

»IZGRADNJA« GRAĐEVNO PODUZEĆE ŠIBENIK ODRŽAT ĆE

10. VELJAČE 1959. GODINE U 9 SATI U GARAZI PODUZEĆA

LICITACIJU

ZA PRODAJU SLIJEDEĆIH OSNOVNIH SREDSTAVA:

- dva konja, isključna cijena 100.000 dinara
- zaprežna kola, isključna cijena 22.000 dinara
- zaprežna kola, isključna cijena 63.000 dinara
- tri kompletne konjske opreme
- isključna cijena 45.000 dinara
- 48 kom. građevinskih japanera sa
- čeličnim točkovima, isključna cijena
- po komadu 3.700 dinara
- poluteretni automobil, marke »Fiat
- 1500« sa neispravnim diferencijalom
- isključna cijena 400.000 dinara

Pravo sudjelovanja na licitaciji imaju poduzeća, društvene i zadružne organizacije, kao i pojedinci,

Japaneri i automobil mogu se vidjeti u garaži svakog dana od 7-14 sati, a konji i kola 9. veljače od 7-14 sati.

Sve informacije daje komercijalni sektor, telefon broj 647.

Zabilježeno

U NEDJELJU ĆE NK »ŠIBENIK« ODIGRATI prijateljsku utakmicu sa »Dinarom« u Kninu, prvu u jeku priprema za nastavak prvenstva.

PRIJATELJSKI SUSRET SA SUBOTIČKIM »Spartakom« NK »Šibenik« ne će odigrati. Do odgađanja susreta došlo je na zahtjev »Šibenika«.

GODIŠNJA SKUPŠTINA »RADNICKOG« održat će se sutra u društvenim prostorijama. Početak u 16 sati.

JUNIORSKA MOMČAD »ŠIBENIKA« počela se pripremati za nastup na međunarodnom turniru u Švicarskoj, kamo polazi u ožujku mjesecu. Treninzi se obavljaju pod stručnim nadzorom S. Milete.

DEŠNO KRILO »ŠIBENIKA« ŠIME ŠUPE krajem ovog mjeseca stići će u Šibenik, kada će se pridružiti ostalim igračima prvog tima, koji već nekoliko dana redovito treniraju.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uređuje redakcijski kolegij

Direktor: Marko Jurković

Glavni i odgovorni urednik: Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Pretpiata za tri mjeseca 130, za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.

Tisk: »ŠTAMPA« Šibenik

U nedjelju: Godišnja skupština

U nedjelju 31. ovog mjeseca održat će se godišnja skupština

Oglašujte u »ŠIBENSKOM LISTU«